№ 1173

1881 ՅՈՒԼԻՍ 12—13 ԲԱԶՄԱՐ—ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՈՒ

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԱՐ

ՄԷՎԱՏՍՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ԻԼՍԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԷՅԻ ՀԱՄԱՐ ԵՎԵՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 150 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ

Բոլթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

20 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղրշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Ծիրքէթ վէ ուսմուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3ի ճնչ սահիֆէլէրէ 6 ղրշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նափիայա տայիր պէնճպէր մէճճանէն գապալ օ-ունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ։

20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասսը, Սթամպօլոյ Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէշէշէսինտէ նուսէրօ 8 տէ տիր։ —Ղազէթաներն ուսմուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւսիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպլեն տախի անրն ճամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ՅՈՒԼԻՍ

ԻԼԱՆ

Ճումա կիւնքի սաթբշտան աթի-տէքի հիսապ մուհիպինէ Միացեալ վէ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւն-լարընա 12 ղրուշ վէ 20 բարա կէօն-տէրմիշիլ։

Ապօնէտէն մատտա էլտէն սաթըշ, Ատէտ 500

Պէհէրի 1 բարատան

75 % օլարագ Միացեալ Ընկերութիւնա	Ղրշ. 9. 15
25 % օլարագ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութիւնա	3. 5
	Ղրշ.—12. 20

ԿԻՒՆԼԻԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ցուլիս 16տա ինկիլթերրա մէճ-լիսը մէկտուանընտա Մ. Ֆիձբաթ-ըրիգ՝ խարճիպէ միսսթէյսրը Սըր Զարլս Տիլկէ սիւալ իթմիշտիր քի, Ընատօլուտաքի գոնսօլօսլարընթէզ-Թիա իթմէք մուվաֆֆէգը մասլա-հաթ օլտըղընա տաիր Տէրսաա-տէթ ինկիլթերրա սէգիրի թա-րաֆընտան ինկիլթերրա հիւբիւ-մէթինէ թէպիղաթ վուգու պուլ-տըղը սահի՞հ մի տիր, վէ վուգու պուլմուշ իսէ, ինկիլթերրա հիւ-քիւմէթինին պու պապատ նէ՞ նի-եէթի վարտըր, վէ ինկիլթերրա հիւբիւմէթի՝ 1878 աէնէսի յունիս 4 թարիխի Սթանպոլ մուգավէլէ-սինին 1ինճի պէնտի մուճիպինճէ, մէմալիքը չահանէնին Ընատօլու էյալաթընտա իսլահաթ իճրասը իչիւն թէտապիր իթթիխաղ իթ-միշ մի տիր։

Սըր Զարլս Տիլք ճէվապէն չէօյլե տէմիշ տիր։ պու կիպի պիր թէպ-լիղաթ ասլա վուգու պուլմըշ տըր։ ինկիլթերրա հիւքիւմէթի տիկէր տէվլէթլէրլէ պիլ իթթի-ֆագ Պերլին ահնամէսինին 61 ինճի պէնտի ահբեամնճա էրմէ-նիլէրտէն մէսքիւն օլան վիլայաթ-տա իմարաթ վէ իսլահաթ իճրասընը Պապը Ալիտէն մուսիր-ռանէ թայէպ իթմէքտէ տէվամ իտէճէկի կիպի, մէմալիքի չահա-նէտէ տախի իսլահաթ իճրասընը նասիհաթ իտէճէք տիր։

(Մէնէնճը)

—

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Եու-նանիստան պէյնինտէ ադա օլու-նան խուսուսի ահնամէնին միւ-պատելէի բէսմիյէսի տիւնքի կիւն իճրա օլունմուշ տըր։

Եունան հուտուտունու թահ-տիտէ մէմուր գօմիսիօն ադա-լարը չըգան ճումա կիւնիւ Եան-եաեա մուվասելէթ իլէմիշլեր վէ իքինճի զըմ արագինին թահ-տիտը հուտուտը իչիւն օրատան հարէքէթ իտէճէքլէր իմիշ։

Ադամ մումայէյհիւմ՝ տուէլը մուազզամ իլէ չիֆրէլի թէլեկ-ըրաֆ օլմագ իւզրէ միւթէմատէն մուխապերէտ իմիշլեր։ Զանն օ-լունտուղունա կէօրէ, մէզքիւր թէլեկրաֆիար։ չիմտիկ գատտար թէրը օլունան արագինին մուն-թազամէն թէսիմ վէ թէսէլլիմ իտիրտիկինի միւթէզամին իմիշ։

—

Ումուրը մահկէ իլէ մէշղուլ օ-լանլարընա բիվայէթինէ կէօրէ, Պա-ռօն Հիրշ՝ Ռումէլի տէմիրեօլլարը իլէ Ալսթրիա տէմիր եօլլարընին իլթիհաղը քէրֆիլէթի քէնտիսինէ հէվալէ օլունուր իսէ, լազմ կէ-լէն ալէ-ալլարը (խաթիգ բաղ) տախի իտէճէք տիր։ (Վ.-էր)

—

Վէրնը պէեանընա կէօրէ, Սուլթան Ազիզ վագասսընան տօլայը միւթթէհիմ օլուպ, էլէէվմ Մէքքէտէ պուլունան Շէյխիլ իս-լամը եօպագ խարուլլահ էֆէն-տինին տամատլարը Ահմէտ վէ Ա-պէտին պէյլեր պէ ինինտ Գուրու Զէլմէտ պիր միւտարէպէ վու-գու պուլմուշ տըր։

—

Թէսալիա Արնավուտլարը պու-քէրրէ տախի Պապը Ալիյէ պիր արզուհալ իրսալ իտէրէք, Եունա-նիստան թարաֆընտան քէնտի հուգուգլարընա թէճավուզ օլուն-մայաճաղընա տաիր պազը թէէմի-նաթ իսթէմիշլեր իմիշ։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ

Մուհաքէմէի մաիւմէ հագգընտա նէչը իթթիյի պազը մէգա-լաթատա տօլայը Տիվանը թէմեիզ թարաֆընտան Սընոռլ կազէթասը ալէյհինէ իգամէ տապա օլունա-ճաղը կէչէնտէ եազըմըշ իսի։

Թէբշիմանը Հէքէէմրէն պէյանընա կէօրէ, կազէթաի մէզքիւրընը մու-հաքէմէսի եազընտա ալէնէն իճրա օլունճագ իմիշ։

—Տէրսաատէթ պանգասընը մու-ավէնէթի իլէ պու քէրրէ Բարիզ-տէ պիր եունան վաքօր գումբան-եասը թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։

—1885 սէնէսինտէ օրմատա քիւ-չամը մուգաբրէր օրան սէրկիի ու-մումի (էքսրօզիսիօն) իչիւն Տէր-սաատէթտէ պիր մուվագգաթ գ-օմիթէնին թէչքիլի մուամմէմ ի-միշ։

Մէզքիւր գօմիթէ վասէթասը իլէ մէզքիւր սէրկիյէ կէօնտէրիլ-ճէք էչեատան սահիպլէրինին խա-թիֆատ իտէպիմէլէրի խուսուս-ընը իթթալա հիւքիւմէթի չիմ-տատէն թէէմին իլէմէքտէ իմիշ։

—Ճէքէոէ Հէվէոէին պէյանընա կէօրէ, Տէրսաատէթէ ճէլպ օլու-նան Տիյարպէքիր քիւրա պէյլերի՝ պաշ վէքիլլէթ մագամընա պիր արզուհալ թագտիմ իտէրէք, պու արզուհալտա քէնտիլէրինէ զատը օլընտըղընը վէ պիրան էվվէլ մուա-մէլէթ գանունիյէսինին իճրա օլունմա-սընը իսթիտա իթթիմիշլեր տիր։ Կա-զէթաի մէզքիւրընն մալիումաթընա կէօրէ, մէզքիւր արզուհալ պիր թէզքերէի սամիյէ իլէ պէրապէր Ալիյէ նէզարէթինէ կէօնտերիլ-միշ տիր։

—Խուտէթը ասքերիյէլերինի իք-մալ իթմիշ պիր խայլը ասքերի հա-միլ պուլունան պիր Օսմանը զըր-ղընը տինն Բրէվէզատան Տէրսա-ատէթէ կէլմիշ տիր։

—Վէրկի էմանէթի նէզարնտէ պուլունան սէնէատի իտարէսինին թահրիր կիպի պէլէտիյէ տախրէ-լերինէ թէֆրիգ իտիլմէսի Շէհր էմանէթի խարաֆընտան Պապը Ալիյէ իհթար իտիլտիյի էշիտիլմիշ տիր։

—Տիմէթօգա սանճաղը միւթէ-սարրըֆը ճօրճի բաշա Տէրսաա-տէթէ կէլմիշ տիր։

—Լէտրնէ Ռուսումը Սիմթէնէ-զարէթի մահզէնինտէ մահֆուզ օլան էվրազը սահիֆէտէն վէ պանտրօլսան 20000 լիրայընան միւթեճավուզ զալսաթ վուգուա կէլտիրինտէն, թահգիգաթը լա-զըմէնին իճրասը իչիւն Ռուսումը Սիթթէ իտարէսի մուավինի Սէ-լիմ էֆէնտի մախսուսէն էտիրնէ-եէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Թիւրքիատա էճնէպի բիյանգօ պիլիթթերի ֆիրուխթ խէն Մ. Դալարֆէլա նամ սարրաֆ ալէյհինէ, գազանան իբրամիյէլերի թէէտիյէ իթմէտիկինտէն տօլայը իգամէի տապա օլունմասը իւզերինէ, քէյ-ֆիյէթ կալիցիատա ժէլսագօֆ մահքէմէսինտէ թէտգիգ օլունա-բագ, մումայէյհին պերաէթը զիմմէթինէ հիւքմ վերիլմիշ օ-մաղա, Մ. Դալարֆէլա ալէյհինտէ իքթիրատա պուլունմուշ օլանը ալէյհինտէ իքմալը նամուս տա-վասընա քէնտի ավգաթընը վէ-քիլ իթմիշ իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լիվէրքի կիւնքի Սթամպօլ կազէ-թասը՝ պէնտը մախսուսընտա Ա-նատօլու ըալահաթընտան պահս իթթիկի սըրատա պերվէճճը աթի մալիումաթ վերիյօր։

«Ֆիլիգագիգա Էրմէնիլէրտէն մէսքիւն օլան վիլայաթտա իճրաի իսլահաթ մէսէլէսի պու սըրատա թահթը միւզաքէրէտէ օլուպ, ին-կիլթերրա պու մէսէլէ հագգընտա պիր տէրճէճէեէ գատտար սար-ֆը ղայրէթ վէ իգտամաթ իթ-մէքտէ տիր։

«Էրմէնի Բաթրիյի Ամեն. Ներ. սէս Սրբազան հազրէթլէրի՝ էրէ-յիճէ միւքեմմէլ պիր իտարէի մուխթարէ (օթօնոմի) լայհասը թագտիմ իթթիմիշ իսէ տէ, պու լա-յէհանընն բէք տէ նօգթասը նօգ-թասընա գապուլի մէմուլ տէյիլ տիր։

«Կէօրիւնիւշտէ, չիմտիյէ գատտար տիկէր պիր լայէհա թէրճիհ օլու-լունուպ, պու լայէհա՝ վիլայաթը մէզքիւրէ էհալիսինէ Լիբանանտա մէվճուտ օլան իտարէ կիպի պիր իտարէ վէրիլմէսինի թէբլիղ իթ-մէքտէ իմիշ։ Կէօչէր էվվիլէր՝ պի-հագգընընը միւթմէքքին էհալի գա-տտար մուհասսէնաթը մէզքիւրէեթ նաիլ օլամաճաճագլար տըր։

«Հէնուզ թէսվիյէէզիր օրմա-մըշ օլան մէսէլէլերտէն մալիյէ մէ-սէլէսի՝ Էրմէնի մէսէլէսինտէն սօն-րա թէսվիյէ օլունճագ տըր։»

—

Էրմէնի Գաթօլիք Գէրերջ. կա-թողիկոս վէ Բաթրիգի Բիւթպէթ-լու Ազարեան էֆէնտի հագրէթ-լերի՝ մէմուրիյէթը ճէտիտէլերին-տէն տօլայը պէյանը թէչքքիւր զըմնընտա հուզուրը հազրէթը Շէհրիեարիյէ գապուլ պուլրուլա-ճաղընա տաիր Ալիյէ նազրը ճէվտէթ բաշա հազրէթլերի թա-րաֆընտան ճումա էրթէսի կիւ-նիւ սաաթ 7տէ սուրէթի սիֆիտ միւնտէրիճ թէզքերէլի ախզ իթ-միշ տիր։

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻԿ ԲԱԹՐԻԲԼԻԿԻՆԷ

Բիւթպէթլու էֆէնտի հազրէթլերի, Մէմուրիյէթը ճէտիտէի զրպէթ շու-արիէրինտէն տօլայը եաբընքի բաղար կիւնիւ սաաթ 9տա հուզուրը Հիմա-եունը հազրէթը Բաշիշահիտ մէսուլ-էրինէ իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Թաճ-տարի միւթէալիգ վէ չէրէֆսուտուր պայրամլարը օլտուղու պա թէզքերէի սամիյէ պիտրիրմէյէ, վագթը մէզ-քիւրտէ Մապէյնը Հիմայինը միւլիւ-քանէ հանիպը պլսինէ սգիմէթէ հիմմէթ պայրամլարը սիյագընտա թէզքերէի սէնավէրի թէզիմ զէլնը-ը էֆէնտիմ։ (Իմզա)

ՃԷՎՏԷԹ

26 շաբան 1298
11 թէմմուզ 1297

Պինանէն ալէհ տիւնքի բաղար կիւնիւ Մապէյնը Հիմայունտան Պէյօղլունտա վագը կամոդիկոսա-ընա 4 արապա միւրուտ իտիւպ, Թէչրիֆաթը էֆէնտի հազրէթ-լերի տախի պերլիքտէ պուլունը-ը հալտէ, բաթրիգ վէ կամոդիկո-ը միւշարիլէյհ հազրէթլերի 6 սեր-բիսգոպսան վէ միւթէպէրանէն պիր զաթ իլէ պէրապէր արապա-լարա բաքիպէն սաաթ 8½ տա եըլարզ սերայը Հիմայունընա միւ-թէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, Պէշիքթաշա միւվասէլէթ օ-լունտուղտա, պիր եավէրը մախ-սուս՝ արապալարը գարշըլայրպ, օլ էսնատէ Մապէյնտէ պիր մէճ-լիսը միւքէլլա իճթիմա իթմիշ օ-տուղունտան մէշղուլիյէթը Շա-հանէշէրի օրմագ հասէպիյէ հու-զուրը հազրէթը Միւլիւքանէլէ-րինէ պու կիւն սաաթ 9տա գա-պուլ պույրուլաճաղընը թէպլիղ էյլէտիկինտէ ավտէթ իտիլմիշ տիր։

Եավէրը մումայէյհ հէր նէ գա-տտար վագթինտէ իրսալ պույրուլ-մուշ իսէ տէ, ալայ պաշգա եօլ-տան Պէյհիկթաշա էնիպ, եավէր իսէ տիկէր եօլտան Պէյօղլունա չըգմըշ օլտուղունտան, օրատա ալալըն հարէքէթ իթմիշ օլտուղը-նը խապէր ալընճա տերհալ Պէ-շիրթաշա ավտէթ իտէրէք, պա-լատտ զիկը օլունան թէպլիղաթ-տա պուլունմուշ տըր։

Թէպլիղաթը մէզքիւրէ մուճի-պինճէ, բաթրիգը միւշարիյէհ հազրէթլերի պու կիւն սաաթ 9 տա այնը ալայ իլէ Մապէյնը Հիմայունա պիլ ազիմէ հուզուրը հազրէթը Շէհրիարիյէ մէսուլ չէրէֆինէ նաիլ պույրուլըգտան սօնրա, ավտէթաէ Պապը Ալիյէ կէլէրէք Պաշ վէքիլ վէ Յախիյէ վէ Ատիյէ նազրլարը բաշալար հազարաթընա վէ տէվարի սաբ-ըէեէ ըէսմէն վիզիթա վէրէճէք տիր։

Սաաթ 10—11 բատտէրինաէ պէյօղլունա ավտէթինտէ, բաթ-րիգ վէ կամոդիկոսը միւշարիյէհ հազրէթլերի Ս. Աստուածածին քիլիսէսինէ ինէրէք, օրատա զա-թը հազրէթը Միւլիւքանէլերի-նին թէզայիւտը էյամը էօմր ու շէվքէթլերի իչիւն տուալէր օգու-ճաճագ տըր։

—

Կրօնական խորհրդական Գեր. Սիմէոն Սրբազան՝ տիւնքի կիւն Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի թարաֆընտան Օր-թաքէօյտէ քեռին Գուրգէնեան վարժարանը թէվզիի միւքեա-ֆաթ ըէսմինէ իճրաի ըիյասէթ իթմիշ տիր։

—

Քիւրքհիանլըեան Մկրտիչ է-ֆէնտի՝ ԵԷՆԻ-գաբու թարաֆընտան էքսբիյէթը ազիմէ իլէ Մի-լէթ մէճլիսի ումումիսինէ երես-փոխան ինթիխապ օլունմուշ տըր։

—

Ս. Երուսաղէմ վանքը տույու-նաթ գօմիսիօնը՝ չիմտիյէ գատտար վագը օլան իանաթատան պէօյուք պիր սէմբէ հասը օլմասընընը վէ հէր սէնէ տույունը մէզքիւրէ-նին աղընըշվագտա օլուղունու նաղարը տիգգաթա ալարագ, Ս. Երուսաղէմ բաթրիգի Ամեն. ե-սայի Սրբազան հազրէթլերինին Սթամպօլա կէլիպ միւլէթին միւգ-թէտիր ղէվաթընտան պիղղաթ իանէ թօբլայարագ սերիան տու-հունը մէզքիւրէնին թէսվիյէսինէ ղայրէթ իմիսի իչիւն միւշարի-էյհի պուրայա տավէթ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

—

Վանտա պազը Ամերիգալլար պէօյուք վէ միւքէմմէլ խանէլէր եաբարագ ֆամիլիտարը իլէ պէ-բապէր օրատա իսքեան իթմէքտէ վէ հաթթա վան տէնիզի իւզէ-րինտէ քիւչուք պիր վաքօր իշ-լէթմէքտէ օլուպ, պունլարը մագսէտի վապուրբականտա մէք-թէպլեր թէէսինտէն իպարէթ պուլունմուշ իսէ տէ, մերգումա-մերիգալլար՝ զաթէն լազմ օլան եէրլերէ Միացեալ ընկերութիւն թարաֆընտան մէքթէպլեր քիւ-չատ օլունտուղունու վէ վանրն քէնտի մուավէնէթերինէ միւհ-թաճ օլմասընընը կէօրինէճ, պու-սէնէ թէքմիլէն գայրէպ Ամերի-գաեա ավտէթ իթմիշ օլտուղլարը իշիտիմիշ տիր։

—

Ճէբէոէ Հէվէոէին պէյանընա կէօրէ, Արապկիր Առաջնորդը Գեր. Եղնիկ եպիսկոպոսը իսթինթա-ղընա պագըլմագտա իմիշ։

—

Ցիւնքի կիւն երքէք վէ գա տրն 500 քիչի գատտար պուլունտուղու հալտէ իւսկիւտարտա Պէրպէրեան վարժարանտա թէվզիի միւքեա-ֆաթ ըէսմի իճրա օլունմուշ վէ կրթական խորհրդական Մամ-կոնեան Միքայէլ էֆ. տախի հա-զըր պուլունմուշ տըր։

Ըէսմը մէզքիւրտէ Մուշ Առաջ-նորդու Գեր. Ալէքճեան Գրիգո-րիս եպիսկոպոս իճրաի բիասէթ իտուպ, բուհանի օլարագ մամ-իլէյհտէն մատտա Լուսինեան Գեր. Տէր. խորէն վէ իգմիրլեան Գեր. Մատթէոս Սրբազանլար իլէ Փա-փազեան Արժ. Յովհաննէս վէ Ար-շարունի Արժ. Յովհաննէս վար-դապետլէր վէ պազը բարաշար հազըր պուլունմուշլար տըր։

Մէքթէպին գաբուսը վէ թէվ-զիի միւքեաֆաթ մահալի Օսման-ը սանճաղլարըլա վէ տէֆնէ եաբրագլարը լա թէզէին խոր-միշ իսի։

Սաաթ եէտիսէ պէրպէրեան շակիրտանը չիֆթ չիֆթ մահալը թէվզիէ կէլտիրէն սօնրա, միւտիր վէ սահիպի մէքթէպ պէրպէրեան Ռեթեոսէֆ. բարօրիսընը գրաաթ իթմիշ վէ պունուն մուգատտէմ-սինտէ կրթական խորհրդականն իմմիհանլարտա պիզզաթ հազը-ը պուլունտուղունտան տօլայը պէ-եանը թէչէքքիւր իլէմիշ տիր։

Պէրպէրեան էֆ. մէքթէպինին միւտտէթքիչատը Ն սէնէ օլուպ, լաքին վագթարզ օլարագ պազը շակիրտանն թաշրատա մահալը միւխթէլիֆէյէ հօճալըղա կիթտի-լէրի վէ պազըրընն իւլտմը ալ-եէ թահսիլի գրմնրտա Լիվրայա աղիմէթ էլէճէքլէրի վէ պազըլա-ըընն տա ումուրը թէճարէթէ կի-բիշտիքլերի իչիւն, սօն իւչ սէնէ զարֆընտա միւքեմմէլ շակիրտա թէչէքքիւր իթմիշ տիր։

Ֆիւրքհիանլըեան Մկրտիչ է-ֆէնտի՝ ԵԷՆԻ-գաբու թարաֆընտան էքսբիյէթը ազիմէ իլէ Մի-լէթ մէճլիսի ումումիսինէ երես-փոխան ինթիխապ օլունմուշ տըր։

—

Ս. Երուսաղէմ վանքը տույու-նաթ գօմիսիօնը՝ չիմտիյէ գատտար վագը օլան իանաթատան պէօյուք պիր սէմբէ հասը օլմասընընը վէ հէր սէնէ տույունը մէզքիւրէ-նին աղընըշվագտա օլուղունու նաղարը տիգգաթա ալարագ, Ս. Երուսաղէմ բաթրիգի Ամեն. ե-սայի Սրբազան հազրէթլերինին Սթամպօլա կէլիպ միւլէթին միւգ-թէտիր ղէվաթընտան պիղղաթ իանէ թօբլայարագ սերիան տու-հունը մէզքիւրէնին թէսվիյէսինէ ղայրէթ իմիսի իչիւն միւշարի-էյհի պուրայա տավէթ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

—

Վանտա պազը Ամերիգալլար պէօյուք վէ միւքէմմէլ խանէլէր եաբարագ ֆամիլիտարը իլէ պէ-բապէր օրատա իսքեան իթմէքտէ վէ հաթթա վան տէնիզի իւզէ-րինտէ քիւչուք պիր վաքօր իշ-լէթմէքտէ օլուպ, պունլարը մագսէտի վապուրբականտա մէք-թէպլեր թէէսինտէն իպարէթ պուլունմուշ իսէ տէ, մերգումա-մերիգալլար՝ զաթէն լազմ օլան եէրլերէ Միացեալ ընկերութիւն թարաֆընտան մէքթէպլեր քիւ-չատ օլունտուղունու վէ վանրն քէնտի մուավէնէթերինէ միւհ-թաճ օլմասընընը կէօրինէճ, պու-սէնէ թէքմիլէն գայրէպ Ամերի-գաեա ավտէթ իթմիշ օլտուղլարը իշիտիմիշ տիր։

—

Ճէբէոէ Հէվէոէին պէյանընա կէօրէ, Արապկիր Առաջնորդը Գեր. Եղնիկ եպիսկոպոսը իսթինթա-ղընա պագըլմագտա իմիշ։

—

Ցիւնքի կիւն երքէք վէ գա տրն 500 քիչի գատտար պուլունտուղու հալտէ իւսկիւտարտա Պէրպէրեան վարժարանտա թէվզիի միւքեա-ֆաթ ըէսմի իճրա օլունմուշ վէ կրթական խորհրդական Մամ-կոնեան Միքայէլ էֆ. տախի հա-զըր պուլունմուշ տըր։

Ըէսմը մէզքիւրտէ Մուշ Առաջ-նորդու Գեր. Ալէքճեան Գրիգո-րիս եպիսկոպոս իճրաի բիասէթ իտուպ, բուհանի օլարագ մամ-իլէյհտէն մատտա Լուսինեան Գեր. Տէր. խորէն վէ իգմիրլեան Գեր. Մատթէոս Սրբազանլար իլէ Փա-փազեան Արժ. Յովհաննէս վէ Ար-շարունի Արժ. Յովհաննէս վար-դապետլէր վէ պազը բարաշար հազըր պուլունմուշլար տըր։

Մէքթէպին գաբուսը վէ թէվ-զիի միւքեաֆաթ մահալի Օսման-ը սանճաղլարըլա վէ տէֆնէ եաբրագլարը լա թէզէին խոր-միշ իսի։

Թէվզիի միւքեաֆաթը միւթթա-գէպէն Գեր. խորէն Սրբազան մուխթասար պիր մէգալէ իյրատ իտէրէք, միւտիր էֆէնտիյէ պէ-եանը թէչէքքիւր իթմիշ վէ շա-կիրտանը թէչվիգ էյլէմիշ տիր։

Մուախարէն շակիրտան պազ-չէնին պիր թարաֆընտա ժիմնաս-թիգ մանօվրալարը իճրա իթթիք-տէն սօնրա, սաաթ օնտա զիյնէթ խիթամ պուլմուշ տըր։

—

Բանկալիէտէքի Ս. Յակոբ խաս-թախանէսի միւտիրի քիրա թալէպ իթմէք իւզրէ պազը տէլիլերի օ-րատա խասթախանէյէ ագա-րէթլերինտէն պիր խանէյէ սալ-տըրտըղը վէ խանէ խալգընընն գօրգտուղու կէչէնտէ կազէթա-լարտա ըիվայէթ օլունմըշ իմի։

Մումայէյհ միւտիր ալէյհինտէ իգամէի տապա օլունտուղունան, պու հաֆթա կէրէք միւտիրի միւ-մայէյհին վէ կէրէք խատէմէ վէ տէլիլերին մահբէմէյէ ճէլպ օլու-նաճաղլարընը Սէ՞ֆթօր եազընը-ը։

—

ԹԷՆԵՔԲԻՒՐ

Պազը զէվաթը միւթթէպերէ վէ տօսթ վէ ահիպպա՝ չէրէֆ ու հայ-սիյէթիմիզէ պիր լէքէ վէ նագիսէ կէթիրմէմէք իչիւն, զաթէն տա-բասը ալընմըշ օլան Շանլը-Դէյ Լիֆէ-իլէ միւճատելէեէ կիրիշմէեէ թէնէզզիւլ իթմէմէմիզի սուրէթը մախսուսէտտէ թավսիյէ վէ թա-լէպ իտիյօրար։

Պիզ պու թէքլիֆի մատէմէնիւ-նիյէ գապալ իլէ, հագգընընզտա իզհար օլունան չու թէվէճճիւհը խալիսանէտէն տօլայը պէյանը թէ-չէքքիւր իտէրիզ։ անճագ մեր-գում հագգընտա եազընտա տա-հա պազը պէյանաթտա պուլու-նաճաղըմըզը, վէ անըն նէ՞ չէքիլ-տէ պիր ուսթանմագ օլտուղունու մուսթանթան սուրէթտէ մէյտանա չըգարաճաղըմըզը պիլպէեան, պու-հալտէ պիր ազ տահա միւսաատէթ իթմէյէրինի զէվաթ վէ ահիպպան մումայէյհիմէ ըէճճա իլէրիզ։

—

ՃԷՎԱՊ

Օգուստանլարըմըզտան պազըլարը սիւվալ իսթիօրար քի Տօգթօր Գալուստան էֆէնտի վասակ—փանոսեան հագգընտա նէչը իթ-տիկի վէգայիներին սրտգ ու հա-գիգաթընա չօգտան պէրու աչնա պուլունմագտա իքէն, նիշանի չիմտի մէյտանը մանթպուտաթա չըգարմագտա տըր, վէ պու կիւն-լերտէ Շանլը-Դէյ Լիֆէեր իլէ Տօգ-թօր Գալուստան էֆէնտիներին արասը աչըգ օլտուղը՞ իչիւն մը տըր քի մուամիլէյհ Տօգթօր պու կիպի աչըգտան աչըղա նէչրիյա-թա թէչէպպիւս իթմիշ տիր։»

Ճէվապը մուամիլէյհիւմէ թէ-չէքքիւր իտէրիզ քի, նէչրիյաթը մէզքիւրէրի քիզզ ու տիրուղ թէմմիյէ իթմէյուպ, սրտգ ու հագիգէթ քէլիմէլերի իլէ վասֆ ու թարիֆ իթմիշլեր տիր։ Պիթ-թապ պիշ ատ մէրգում՝ վասակ—փանոսեանը տայմա միւսսե-սաթը մեսլիսէ իլէ էհալիճէ օլան թէչէպպիւսաթը քէնտի քէյֆ վէ մէնաֆիի չասսիյէսինէ հէտէֆ վէ սերմայէ իթթիխազ իթմիշ օլտու-ղունը վէ պունուն զարարը միւ-լէթ թարաֆընտան թագմին խոր-միշ պուլունտուղունը, վէ մուախ-խարէն Ագապեան վարժարանը պէհանէ իտէրէք վէ մեսլէթին գըզլարընը թերպիյէ իտէյօրըմ տէյերէք օրատան տա պիր սուրախլագ արպետասը գօրարմըշ օ-տուղունը պիտիկիմիզտէն, վէ ալ-տապը ումումիյէյէնին միւտաֆէասը էհալիսինին հիւսնիւ թէվֆէճիւ-հինէ նաիլ օլմուշ օլան պիր կազէ-թանընն վէզայիֆի միւքելլեֆէսին-տէն պիրի պուլունտըղընա աչնա օլտըղը՞մըզտան, պէյանէ միւսարե-աթ իտէրիզ քի, հեր քիմ Տօգթօր Գալուստան էֆէնտինին մէզքիւր Ագապեան վարժարան մեսէլէի պիհէտպանէսինտէ զիմէմտաալ օլ-տուղընը պիլիր իսէ, տէլիլի մուգնա իլէ նէչր իթթսին. պիզ՝ նէչրիյաթը միւֆիտէի մէզքիւրէի մաեմէմմունիյէ տէրճ ուլան իթ-մէյէ հազրէրզ. զիրա պու սու-բէթլէ եա ատտապը ումումիյէյի սուի իսթիմալ իտէնլեր տերհալ թէէտիպ օլունաճագլար, վէ եա-խատ չայիաթը մէզքիւրէնին ապը օլմատըզը մէյտանա չըգարագ-պու ուլղունսըզ սեօզլեր մէյտան-տան պիսպիսիթիւն գալգաճագ-լար տըր։

ՍԹԱՆՊՈԼ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԻԼԱՆ

Գալաթա վէ Պէյօղլու վէ Շիշ-լի Թրամվայ խաթթը ճէտիտինին ինշասը իչիւն լազմ կէլէն 20.000 միւրէպպա մէթրօ գալտըրըմըզ կրամիթ թաշը 6,000 թրամվէրս, 15,000 անպար թաշ գէրրըզը, վէ 10.000 անպար գումրն միւնագ-ասսը յուլիսին 16/28 ինճի բէնճ-շէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա բէնչշէնպիհ—բաղարընտա վագը Սաաթճըլար խանընտա Շիրքէթը մէզքիւրէնին մահալը մախսուսըն-տա վուգու պուլաճագ տըր։

Էշեակ մէզքիւրինին միւնագ-ասսընա թաթիպ օլան թիւճճարան պու կիւնտէն իթթիպարէն Շիրքէ-թը մէզքիւր քիթապէթինտէն շէ-բրաթթ հագգընտա մալիումաթ ա-լապիլիրլեր։

Սթանպոլ 13/25 յուլիս 1881

Միւտիրը ումումի
Հ. Ժ. Լէյօ։

2—1

ԳՈՒՎՎԷԻ ՄԱՆԷՎԻՑԷ Վ Է ԳՈՒՎՎԷԻ ՄԱՏՏԻՑԷ

Պիր վագըթ պուԹիւն տէվլէԹ-լէր եալընըզ գուվվէի մատտիյէ եանի սիլահ գուվվէԹի իլէ եաշամագտա իտիլէր։

Պու կիւնքի կիւն տախի երինէ աղ չօգ եալընըզ գուվվէի մատտի իլէ եաշաեան տէվլէԹլէր եօգ տե-եիլ տիր։ Ֆագաթ էքսէրիսի գուվ-վէի ասքէրիյէսինի եալընըզ խա-ռիճէ գարշը պիր իգԹիզա ատտ իտէրէք, տախիլի իտարէլէրի ի-չիւն ԹէքմիլՆազար ու տիգգաթ-լարընը քէնտի գուվվէի մանէվիյէ-լէրի իւզէրինէ չէվիրմիշլէր, վէ քէնտի էհալիլէրինին տէյիլ գօր-գուսընտա իլա մուհապէպէինտէ իսԹիրահաթը հալլէրինի պուլ-մուշլար տըր։

Պա՞գընըզ քէնտի իտարէի հիւ-քիւմէԹլէրինի սիւնկիւ գըլըճ վէ Թօք հիմայէսինէ Թէալիմ իտէն տէվլէԹլէրէ։

Պէօյլէլէրի նէ՞ օլտուլար։

Եալընըզ պիզիմ կիւնիւմիւզտէ-քի էմմալլէր քեաֆի տիր։

Ազիմպիր տօնանմասը, վէ եիւզ էյի պին նէֆէրլիք պիր օրտուսու-օլան նաբօլի գրալլըզը՝ օն պէշ կիւն զարֆընտա գօնշուսու պու-լունան պիր Թագըմ պէղլիքլէր իլէ պէրապէր մահվ օլուպ, իսմէրի տէվլէԹլիք տէֆԹէրլինտէն սիլի-նիպ պիԹտի։

Ֆրանսա, Սպանիա վէ էմմալ-լէրի տէհլէԹլի Թէհլիքէլէրէ իլգա օլտուլար։

Պաղըլարը տախի իլէրիսի գա-բարԹըը պիր հալը Թէրէտտիւտ-տէ չարգալանըպ տուրմագտա տըրլար։

Ֆագաթ տիկէր Թարաֆտան քէնտի հիւքմի իտարէլէրինի քէն-տի էհալիլէրինին մուհապէպէԹի, եանի քէնտի գուվվէի մանէվիյէ-լէրի քիւրսիսի իւզէրինէ իպնա ի-տէն տէվլէԹլէր, եանի ինկիլԹէր-րա, ՄիւճԹէմէմի Ամերիգա, եէ-նի Ֆրանսա վէ էմմալլէրի՝ քէն-տի Թարիզլէրինէ սիւլիւք իԹմէեէ ճէսարէԹլէրի պուլունմաեան նի-չէ տէվլէԹլէրին հասէտինի մու-ճիպ օլաճագ տէրէճէտ վէ ըա-հաթ սուրէԹտէ եաշամագտա, վէ զիրի իտարէլէրինտէ պուլունան էհալիլէր տախի, սատտէԹի հալ-տէ՝ վէ կիւնտէն կիւնէ հէր ճի-հէթլէ Թէրագգըտա պուլունուպ մէզքիւր սատտէԹը հալէ հասէտ չէքէն նիչէ նիչէ էհալիլէրի, ֆար-սախ ֆարսախ քէնտիլէրտէն կէ-րիտէ պըրագմագտա տըրլար։

Էկէր իտարէի հիւքիւմէթ եա-լընըզ մատտի գուվվէԹլէ պագը սագլանըլապիլիր տէյի ֆարզ օ-լունսա իտի, ֆպըրագալըմ ինկիլ-Թէրրայը վէ ՄիւճԹէմէմայի Ամէ-րիգայը, եալընըզ Հինտիսթանը իտարէսի իչիւն ագալլի պիր միլէօն ասքէրէ լիւզում կէօրիւլ-մէլի իտի։

ԷվվէԹ սէքսէն միլէօն Ռուսիա էհալիսինի, վէ հէմ տէ պունուն ալԹմշ միլէօնու տա ճէտ պէ ճէտ Ռուս օլտուղը հալտէ իտարէ ի-տէպիլմէք իչիւն տէօրԹ եիւզ պին ասքէրին սիլահ Թահթընտա պու-լունմասընա հաճէթ կէօրիւնտիւք-տէ, եա իքի եիւզ միլէօն ճէտ պէ ճէտ Հինտլիլէրի իտարէ իտէպիլ-մէք իչիւն նէ՝ գատար ինկիլզ ասքէրինէ իգԹիզա կէօրիւմէլի տիր։

Էկէր բագամ հիսապը եանըլ-մազ իսէ, չիւպհէսիզ պիր միլէօն ինկիլզ ասքէրինէ իգԹիզա կէօ-րիւլէճէք իտի։

Բէք ալէա, ֆագաթ ինկիլզ-լէր՝ մէզհէպճէ, ալալադճա վէ իլմ ու Թէրպիյէճէ քէնտիլէրէ տա-պանը տապանընա զըտտ օլան պու իքի եիւզ միլէօն էհալիլի, եալը-ընըզ եէթմիշ պին ինկիլզ ասքէրի իլէ իտարէ իտիւօրլար, վէ հէմ տէ էօյլէ պիր իտարէ իտիւօրլար քի՝ զանն իտէրիզ էբէյիճէ խալ-գընը աղըշլարը սուլանըյօր։

Պունտան տա մատասը վար տըր։

Հինտիսթանընը մուհաֆազասը-նա Թաեին օլունան ասքէրին ա-սըլ մըգտարը իքի եիւզ պին տիր։ Ֆագաթ պունլարընը իչինէն եիւզ օԹուզ պինի ասըլ եէրլի Հինտ ասքէրի օլուպ, պագը գալան եէթմիշ պինի ինկիլիզ տիրլէր։

Պուրասընա էյլի տիգգաթ լա-ղըմ տըր։

Տիմէք օլույօր քի 3 պին Հինտ-լի էհալիյէ վէ իքի նէֆէր տէ ասըլ Հինտլի ասքէրէ գարշը, եալընըզ պիր Թէք ինկիլիզ ասքէրի գալմըշ օլույօր։

Տիւնեա իւզէրինտէ պէօյլէ պիր իտարէնին էմսալի վարմը. եա-խոտ էկէր Թէճրիպէսի մէյտան-տա օլմասա, էօյլէ պիր իտարէնին մէվճուտիյէԹ վէ պագասընա ի-նանմագ գապլի օլապիլիր մի իտի։

Իմանի նէ՞ տիր պու հիքմէԹ։

ՀիքմէԹ՝ գուվվէի մանէվիյէտտ տիր։

Հինտիսթանը Թէհայեիւրտէ գալընաճագ օլան պու հալի՝ է-հալինին մուհապէպէԹ Թէմէլի իւզէրինէ իպնա օլունմուշ օլան պիր իտարէի հիւքիւմէԹին հիւս-նի էսէրի տիր։

ՏէվլէԹի Օսմանիյէ տախի, իֆԹի-խարէն սէօյէրիզ քի, տայիմա պէօյլէ պիր հիւսնի իտարէ էմմ-լինտէ պուլունմուշ, վէ նիչէ է-սէրլէրի իլէ մէզքիւր էմէլինին խալիսէԹինի իսպաթ իԹմիշ իսէ տէ, տիկէր Թարաֆտան Թէէս-սիւֆ իտէրիզ քի, նիչէ էհլիեէԹ-սիզ մէմուրլարընը բէք չօգ տէ-ֆա պիլմէյէրէք օնա մուվաֆֆըգ հարէքէԹտէ պուլունմամըշլար-ընտան, տէվլէԹին մէզքիւր հիւսնի էմէլի բէք չօգ ճիհէԹլէր-տէ սէմէրէսիզ գալմըշ տըր։

Պունա Թէէսսիֆ իտէն եալը-ընըզ պիզ տէյիլիզ։

Պաղըլարընը սիւշմէն տիրլէր տէ-յի իտտաա իԹտիքլէրի բէք չօգ սահիհ տօսԹլար տախի, պիզիմ կէպի Թէէսսիւֆ իԹմէքտէ տիրլէր։

Պու միքետտէր հալին պիրտէ ֆէրահպախշ ճիհէԹի վար իսէ, օ տախի՝ ՍուլԹան Ապտիւլ Համիտ խան հաղրէԹլէրի իլէ վիւքէլաի տէվլէԹինկէչմիշխէԹալարընԹամիր իտէճէք վէ պու եիւզտէն Թէսա-տիֆ օլունանագ միւչքիլաԹա զա-լէպէ իլէեէճէք տէրէճէտտ մէ-Թանէթ, սէպաթ, վէ իգԹիտար-լարը պուլունմասը միւսպէլէմ օլ-տուղու կիպի, էմէլլէրինին իճրա-սընա տախի աղ վագըԹտան նա-իլ օլաճաղընը իւմիտ դավիսի տիր։

Աղ վագԹտան տէտիք, չիւնքի մալիմ օլան միԹէէսսիֆ հալլէր զաԹէն խայրիճէ կէճիքտիրմիշլէր տիր։

Պիզ գաԹէէն վէ էն սօն տէֆա-սը օլարագ տօսԹլարընընզա իս-պաթ իԹմէլիյիզ քի, ունուտուլ-մասը հէր ճիհէԹլէ էլգէմ օլան պագը պէտապաԹ հալլէր հէր նէ գատար պիզի քէնտի նագարլա-ընտան տիւշիւրմէճէ սէպէպ օլ-մուշլար իսէ տէ, պիզ եինէ օլ հիւսնի նագարլարընա լայըգ օլա-ճագ Օսմանը միլէԹի օլմագընը-մըզ հուգուգունու զայպ իԹմիշ տէյիլիզ։

Պիզ Միւսլիման խրիսԹիյան եախոտ եէհուտի սրճաթը իլէ օլ-մայըպ, իլա տէվլէԹինտէն կէօր-մէճէ նակլ օլտուղու հիւսնի իտա-րէ սայէսինտէ, տէյիլ ԳՕՐԳՈՒ իլա ՄՈՒՀԱՊԷԹ պագլարը իլէ պագլանմըշ պիր գուվվէի մանէվիյէ հիւջիւմէԹի Թահթընտա եաշա-եան Թէքմիլ պիր Օսմանը միլէ-Թի օրճաթը իլէ։ հիւքմ ալէմին հուզուրընա չըգմալը վէ պիզի մահրում գըլըգլարը հիւսնի Թէ-վէճճիւհինի Թէքբարէն քէնտիլէրին-տէն Թալեպ իԹմէլիյիզ։

Զինքի տախիլէն մուհապէպ պագլարը իլէ պիր գուվվէի մա-նավիյէյէնէ տէրէճէտտ իհԹիյաճը-մըզ վար իսէ, էվրօբանընը պիզիմ իւզէրիմիզէ օլաճագ հիւսնի Թէ-վէճճիւհինէ տէ օլ տէրէճէտտ իհ-Թիյաճըմըզ վար տըր, վէ հէմ տէ բէք չօգ ճիհէԹլէր իլէ։

Տէհիք քի, պիր գուվվէի մա-նէվիյէ վէ պիր տէ էվրօբանընը հիւսնի Թէվէճճիւհինէ մուԹլագ իհԹիյաճըմըզ վար տըր։

Պունլարընը իսպաթը։

Թէճրիպէ աշիքտար կէօսԹէր-տի քի, գուվվէի մատտիյէ, եա-նի սիլահ գուվվէԹի՝ պաշըմըզա կէլէն պէլիյէլերտէն պիզի գուր-Թարամտը։

Բէք չօգ միլէօնլարա պիզէ մալ օլան օլ ճէսիմ օրտուլարըմըզ։ զըրհլըլարըմըզ վէ գրիւբ Թօպլը-ըմըզ՝ պիզի Ռուսիանընը բէնչէսին-տէն գուրԹարամտըլար։

Ֆագաթ, էֆքիար պու եա, գուվվէի մատտիյէմիզ իչիւն սարֆ օլունան մէզքիւր միլէօնլարընը նըսա-ֆը օլսուն, պիզտէն պէքլէնիմիշ օլան իսլահաթա, միլքին Թէրագ-գըսընա, վէ էհալիսին սատտէԹը հալի էսպապընա եանի գուվվէի մանէվիյէմիզէ սարֆ օլունմուշ օլ-սա իտի, տէյիլ Ռուսիանընը բէն-չէսինտէն գուրԹուլապիլմէմիզ, իլա մէզքիւր տէվլէԹին պիզիմ իւզէրիմիզէ հիւճիւմէ սէպէպ պուլմայաճաղը տախի իհԹիմալ-տէն իտի։

Պու գատարը գուվվէի մանէվի-եէնին լիւզում վէ էհէմմիյէԹի իչ-չիւն։

Կէլէլիմ էվրօբանընը հիւսնի Թէ-վէճճիւհինի ճիհէԹինէ։

Պուրաճգտա պիր սիւալէ չա-ըէսիզ լիւզում կէօրիւլմէքտէ տիր։

Գըրըմ մուհարէպէսինտէ բէք զայիֆ հալտէ պուլունտուղումուզ տէրքեար իքէն, նէ՞ սէպէպլէ Ռու-սիա մաղլուպ օլտու։

Վէ չու սօն մուհարէպէտէ, Գը-ըրմ մուհարէպէսի վագԹինտէն դրեաս գապալ իԹմէզ սուրէԹտէ գուվվէԹի պուլունմուշ օլտու-ղումուզ հալտէ, նէ՞ սէպէպլէ պիզ մաղլուպ օլտուգ։

Պու նէ՞ միԹէնագրա հալ։

Ֆագաթ պունա հագգը պիր ճէվապ վար տըր տէյի զանն իտէ-րիզ։

Մէզքիւր իքի մուհարէպէտէ տախի, սիլահ գուվվէԹինտէն տա-հա զիյատ միւհիմ պիր չէյ վար իտի քի, պունա էվրօբանընը հիւսնի Թէվէճճիւհինի Թապիրինի վէրիյօ-րուզ։

Գըրըմ մուհարէպէսինտէ էվրօ-բանընը հիւսնի Թէվէճճիւհինի իւզէ-րիմիզտէ իտի վէ պու Թէվէճճիւհ պիզէ միւԹԹէֆիգլէր կէԹիրտի-եինտէն Ռուսիա մաղլուպ օլտու։

Ֆագաթ պու սօն մուհարէպէ-տէ, էվրօբանընը հիւսնիւ Թէվէճ-ճիւհինի, զիքր իԹմէք իսԹէմէ-տիյիմիզ Թէէսսիւֆի միճիպ հալ-լէր իլէ զայպ իԹմիշ օլտուղու-մուզտան, վէ հաթԹա Թապի միւԹէֆիգիմիզ օլան ինկիլԹէր-բանընը տախի հիւսնիւ Թէվէճճիւ-հինտէն մահրում գալմըշ օլտու-ղումուզտան, մաղլուպ օլտուգ։

Բէք չօգլարը, բէք հագգը օ-լարագ իտտաա իտէրլէր քի, էկէր միԹէվէֆա իմբէրԹաօր Նիգօլա ինկիլԹէրրանընը սահիհէն մուհա-րէպէյէ տախիլ օլաճաղընը պիսէ իտի, ասլա Գըրըմ մուհարէպէսի-նէ աԹըլմայաճագ իտի։

Եինէ բէք չօգլարը իլէ պիզ տախի օ էֆքեարտայըզ քի, էկէր էվրօբանընը վէ հիչ տէյիլ իսէ ին-կիլԹէրրանընը հագգըմըզտա հիւսնիւ Թէվէճճիւհի պագը գալ-մըշ օլտուղունա չիւպհէ իԹսէ, իմբէրԹաօր Ալէքսանդր տախի սօն մուհարէպէյէ աԹըլմայաճագ իտի։

ԶաԹէն մուհարէպէնին պիտա-յէԹինտէ կէօրիւլէն վէ էբէյիճէ տէվամ իտէն հալլէր տախի կէօս-Թերտիրէր՝ էկէր ինկիլԹէրրա կիպի պիր միԹԹէֆիգլէր պու-լունմուշ օլսա, իչէրինէ՞ հալ քէսդ իտէճէք իտի։

Ֆագաթ պունլար կէչիպ կիԹ-տիրէր, վէ պիզէ անճագ միւհիմ պիր տէրս պըրագտըլար քի իսԹի-ֆատ օլունտուղու Թագտիրտէ, կէչէնլէրին հէրսի ունուԹուլագ պէլքի տահա զիյատէ մէսուտ նէ-Թիճէլէրէ տէ սէպէպլէյէԹ վէրէ-պիլիր։

Խիլասան քէլամ, պիզէ եէնի-տէն էվրօբանընը հիւսնիւ Թէվէճ-ճիւհինի գաղանմագ լազըմ տըր, վէ պունա մուվաֆֆագ օլմագ ի-չիւն տէ գուվվէի մանէվիյէմիզէ միւմքին մէրԹէպէ ԹագվիյէԹ վէրիպ, եէքսիլ վէ եէքմիճուտ սահիհ պիր Օսմանը միլէԹիյի Թէչքիլ իԹմէլի, վէ ամէլիյաԹըմըզ իլէ իսպաթ իլէմէյէ չալըշմալը-ըզ քի, Հինտիսթան կիպի պիր իտարէ ալիճուտ կէԹիրմէք, եա-ըընը ինկիլիզլէրէ մախսուս պիր հիքմէԹ տէյիլ տիր։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԿաղէԹամըզը 1165 նումէրօլու Նիւսխէսինտէ Միացեալ Ընկերու-Թիւնը Ցնօրէն Ժողովը Թարա-ֆընտան նէչը օլունան Ցայտարա-րութիւն եանի պէեաննամէ՝ էլ պէԹէ օգուտանլարըմըզը նագա-ը միւԹալէասընտան կէչմիշ տիր։

Մէզքիւր Ցնօրէն Ժողով՝ միւ-ճէտտէն ինԹիխապ իտիլմիշ օլ-մասը հասէպիյլէ պու պէեաննա-մէեի նէչը իտիրէք, հէման քէն-տի իԹԹիխազ իտէճէկի մէսէքը միւսԹագիմանէսինի, վէ տէրէօճ-տէ իԹտիկի վազիֆէի մուգատտէ-սէնին իյֆասընտա սարֆ իլլէեէ-ճէկի զայրէԹ վէ իգտամաթընը ի-լան իԹմէքտէ, վէ ֆագաթ չու-Թէչէպպիւսը խայրը մուվաֆֆա-գիյէԹի իչիւնընկերուԹիւնը եա-լընըզ երեսփոխան մէճլիսինին վէ Թէքմիլ հիսսէտարանը իԹԹիֆա-գը տէյիլ, ումամ միլլէԹին իԹ-Թիֆագ վէ էլպիրլիկի վէ պուն-տան հասլ օլաճագ գուվվէԹ ու իգԹիտարը էյզէմ օլտուղունու, վէ ընկերուԹիւնը էրմէնիսԹան վէ կիլիկիատա Թէէսիս իԹմիշ օլ-տուղու 28 մէքԹէպին մէսարիֆի հիշ Թէնզիլ օլունմայըպ, անճագ վարիտաթ վէ՝ հասըլաթը վէ իա-նաթ վէ սարիբէսի պու արա բէք աղալարը կիպի հիսսէտարան պի-լէ այլըգ հիսսէլէրինի Թէէսիւ-տէ Թէէնին վէ իհմալ իԹտիքլէ-րինի պիլպէեան, պու միւնասէ-պէԹլէ ընկերուԹիւն աղալարը-տան մատտա ումամ միլլէԹէ վէ խուսուսիյլէ տէլիգանլըլարա տա-վէԹ օգույարագ, պէյնէլ միլլէԹ նէչրը մէարիֆ վազիֆէի մուգատ-տէսէսինի ֆէտաքեարանէ տէր-օհտէ իԹմիշ օլան չու ճէմիյէԹին ղայրէԹ վէ իգտամաթընա մատ-տէԹէն մուավէնէթ իԹմէլէրինի Թավսիյէ վէ նասիհաթ իԹմէքտէ տիր։

Հագիգաթէն եաշատըզմըզ սաբ՝ պիր տէվրը իլում ու ֆիւնուն օ-լուպ, ինսան պունտան պէօյլէ հէյէթը իճԹիմանիյէնին հէր հանկը սընրֆընա մէնսուպ օլսա տա, էն-վարը մէարիֆէ միւհԹաճ պուլու-նաճաղընտան, պրագալամ էվրօ-բայը, պիրլիքտէ եաշատըզմըզ միլլը միւսԹէլիֆէ վէ պիլասսա-Ռումար պու ուղուրտա խաղինէ-լէր սարֆ իԹմէքտէ տիրլէր։ Պիզ իսէ հէնուզ պու հագայիգէ քէս-պի վուգուֆ իԹմէմիշ օլտուղու-մուզտա՞ն մը, նէտէն տիր պիլ-մէմ, պէյն էլ միլլէԹ նէչրը մէա-րիֆ խըտմէԹը ճանսիբարանէսինի իլԹիզամ իտէն պիր ֆէտաքեար հէեէԹին պէօյլէ պիր ֆախտէլի Թէչէպպիւսինտէ մուվաֆֆագ օլմասը իչիւն Թահհիւտ իԹտիկի-միզ պիր իքի զըչայրը պիլէ Թէ-էտիյէտ Թէէնին վէ Թէքքասիւլ կէօսԹէրմէքտէյիզ։

Միացեալ ԸնկերուԹիւն կիպի ֆէտաքեար վէ միլլէԹբէրվէր պիր ճէմիյէԹին ազ միւտտեթ զարֆը-տա վէ ճիվզի պիր վարիտաթ վէ սերմայ[illegible] եւ կէօսԹէրտիկի սէմէ-ռէ՝ պիհագզը [illegible] էմիյէԹի իւզէրինէ պէօյլէ պիր հագգ գազանմըշ օլաճաղը լազըմ կէլիր իքէն, պիզտէ իմ ու Թէր-պիյէ խուսուսընտա օլան գայ-սըզըգտան տօլայը, իչԹէ ընկե-ռուԹիւն հիսսէտարանը պիլէ պօրճարընը էտա իԹմէմէկէ պաշ-լարպ ճէմիյէԹը մէզքիւրէյի հալը միւզայէգաէ պրագմըշլարվէ անը պէեաննամէ վասէԹասըյլա Թէ-չէքքիսինէ սէպէպ օլմուշլար տըր։ Լաքին էլիմիզտէ պէօյլէ պիր ֆէ-տաքեար հէյէթ վար իքէն, պու Թավր ու հարէքէԹիմիզ շայանը Թագպիհ վէ Թաայիպ տիր։ Հիս-սէ վէ պօրճումըզը Թէէտիյէսին-տէն մաաա, էլտէն կէլտիկի գատարը տա իանէի մատտիյէ վէ մանէվիյէտէ պուլունարագ մէզ-քիւր ընկերուԹիւնը պէօյլէ պիր միւզայէգաի հալտէ պրագմամա-լըյը։ ՄիլլէԹտէ իւլում ու ֆիւ-նուն իչիւն տէֆաթէլէ վէ եիւզ-լերճէ ընկերուԹիւնլար Թէչքիլ օ-լունուպ, պունլար պիր կիւլ էօմ-րիւ գաաար պիտէ եաշամամըշլար տըր։ պու տա Թապիի իտի, գի-լրա էսասը ԹէրԹիպլէրի չիւրիւք օլուպ, ճիւզի պիր պօրայա տա-եանամամըշլար տըր։

Լաքին ումում տիւնեա չէհա-տէթ վէ իԹիրաֆ իտէր քի, Մի-ացեալ ԸնկերուԹիւն բէք միւհ-քէմ վէ գուվվէԹլի էսաս իւզէրի-նէ միւէսսէս օլուպ, ԹէրԹիպաթ ու Թանզիմաթը տա մաԹլուպընը մաֆէվգինտէ պուլունտուղուն-տան, վէ աղ սէնէ զարֆընտա հու-սուլէ կէԹիրտիկի սէմէրէ վէ մու-վաֆֆագիյաթ պու տէտիրիմիզէ պիր տէլիլի գավի օլտուղունտան, արԹըգ պու հէեէթը իլմիյէնին իԹիրազ օլունաճագ հիշ պիր հալ ու քէսբը եօգ տըր վէ պունա հէր հալտէ մուավէնէթ իԹմէք լազըմ տըր։

Իմանի գավիէն ումարըզ քի, ալ-մամ միլլէԹ՝ Միացեալ ընկերու-Թիւնը միԹէպէր վէ միհՀԹէրէմ Գօրճ. Ժողովը Թարաֆընտան վա-գի օլան տավէԹէ իճապէթ իտէ-րէք։ ԷրմէնիսԹան վէ կիլիկիա կիպի իքի վասի էյալէԹի 28 մէք-Թէպլէ պրագմամագ վէ անէրին տէ իտարէսինի ֆէնա պիր հալէ տիւչար իԹմէմէք իչիւն, չու գայ-սըզըգ ուլգուսունտան ույանըպ, տէսԹը մուավէնէթլէնի տահա զի-եատտ պիր էմնիյէԹլէ մէզքիւր ընկերուԹիւնա Թէմտիտ իտէր։ Վէ տէյիլ եալընըզ հիսսէ վէ պօր-ճունը, իլլա իանէ օլարագ մէպա-լիզը քիւլլէյէ իհտա վէ իԹասընա հիմմէթ էյլէր։ Պու սայէտէ ընկերուԹիւնտա պալատէ զիքր օ-լունան հալը մուզայէգատան խէ-լաս օլարագ, տարէի մուամէլա-Թընը տահա զիյատ Թէվսի իտէր, վէ մէքԹէպլէրին մըգտարընը չօ-ղալտարագ հէտէֆը մագսուտընա տահա չաբուգ վասըլ օլուր, վէ պու սուրէԹլէ միլլէԹին ումամ-եէԹի բէնչէի ճէհալէԹտէն գուր-Թուլարագ Թէմամը լա բիֆահ ու սատտէԹ նաիլ օլուր։

ԳՐԷՏԻ ԺԷՆԷՐԱԼ ՊԱՆԳԱՍԸ

Գրէտի ժէնէրալ պանգասը կէ-չէն բէնչէնպիհ կիւնիւ պէրմիւ-Թատ սէնէվի մէճլիսը ումումիսինի ագ իԹմիշվէ պու մէճլիսատ մէզ-քիւր պանգանընն ահվալինտէ իս-լահաթ միւչահատէ օլունմըշ տըր։ Գրէտի ժէնէրալ պանգասը՝ բէք աղըր պիր պար ալԹընտա իքէն, իսլահը ահվալինէ չալըշըօր։ Մէզ-քիւր գումբանիանընը 1,100,000 լի-րա սերմայէսի օլտուղու հալտէ, պունտան զիյատէ պիր մէպլաղը խազինէի տէվլէԹէ իգրազ իԹմիշ տիր։ 1879 սէնէսինին նոյեմբեր 22 մուգավէլէսի ահքեամընճա իճ-բաի մուամէլաթ իտէն Ռուսումը ՍիԹԹէ իտարէսի սայէսինտէ իգ-րազաթը մէզքիւրէ Թէարիճի Թաբ-ռիճի մէզքիւր պանգանընն սան-տըզլարընա կիրմէքտէ տիր։ Պու-նունա պէրապէր մէզքիւր պան-գանընն օլա- մուամէլաթը մալիյէսի մէզքիւր պարը կիրան սէպէպլէ բէք զիյատէ սըզըշմագտա տըր։ Պու միւչքիլաթ վար իքէն, մէզքիւր գումբանիա կէչէն սէնէ 77,244.33 լիրալըզ պիր Թէմէթթիւ հասլ իտէպիլմիշ տիր։ Մէմուրին վէ սաբ-ըէ մասարիֆաթըբէքիտարէլի սու-ըէթտէ վագը օլմազլա, 7,110.63 լիրա մասրաֆ իտիլիպ 70,133,60 լիրա վարիտաթը սայրէ գալմըշ, վէ պու նէթիյճէ իսէ ահվալը հաղ-ըէտէ իտարէի մէզքիւրէ լէհին-տէ պուլունմուշ տըր։

Մէճլիսի մէզքիւրտէ գրաաթ օ-լունան ըաբօրԹօ իչպու մէպլաղըն էհԹիյաթ ագչէսինէ դամմ օլուն-մասընը Թավսիյէ իԹմէքտէ օլուպ, պու հալտէ մէզքիւր էհԹիյաթըն եէքիւնի 130,257.36 լիրայա պա-լիզ օլաճագ տըր։

Մէրմայէսինտէն զիյատէսի իգ-րազ օլունարագ մէսարիֆը ու-մումիյէսի տէ 7000 լիրատան զի-յատէ օլմատըզը հալտէ 70,000 լի-րա հասըլաթը սաֆիյէ չըգարմագ՝ տօղրուսու պէօյիւք իչկիւզարլըգ վէ սագլամըզ տըր։

Պու 70 պին լիրատան իպարէԹ օլան մէպլաղ Թէէտիյէ օլունմա-մըշ իգրազաթըն ֆայիզինի տէ պիԹԹապ հավի կալունմագտա իսէ տէ, պու տա եինէ չայանը զիքր ալա պիր էսէր տիր։

ԸաբօրԹօտա պէեան օլունան միւտտէին նիհայէԹինտէ հի-սապ տէֆԹէրլէրինին գրաանմա-սընտան պէրու, էսհամը Օսմանի-յէ Թէրագգը իԹտրէնտէն, գումբ-բանիա էլինտէ օլան էսհամընը սաԹմըշ վէ էսհամը մէզքիւրէտէն պիլանչօտա 128,297.50 լիրա զիքր օլունմուշ տըր։ Պու պանգա կէ-չէն սէնէ տէ հէր նէ գատար պու-մըգտար էսհամ սաԹմաղա մու-վաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, սէնէի ճարիյէտտ տահա զիյատէ մըգտար ֆիրուխԹ իԹմէնէ մուվաֆֆագ օլմագ իւմիտինտէ օյտուղու մէզ-քիւր ըաբօրԹօտա մուհարէր տիր։ Մէզքիւր պանգա ասըլ քէնտի էս-համընտան պիր չօգ սաԹըն ալըպ սերմայէսի պուլունան 100,000 ա-տէտին իւզէրինէ չմտի էլինտէ 23 պին վար տըր։ ՎագԹի իլէ վէ մէվճուտ օլան գարարլարընն Թէ-էսիրի սայէսինտէ Գրէտի ժէնէ-րալ Օթման պանգասը սըղլար-տան տահա էմին սուլարա չըգա-ըլաճագ տըր։

ՃԻՆԱՃԷԹԸ ՄԱԼԻՄԻ

Մահքէմէի ճինայէԹին մուհաքէ-մէի ալէնիյէի մալիմէտէ վէրտիկ գարար՝ տիվանը Թէմէզիզ Թարա-ֆընտան Թաստիգ օլունտուղու կիպի, մուհաքէմէի մէզքիւրէնին ճիհէԹը չէրիյէսինի տախի Թէտ-գիգ իԹմէք իւզրէ Մապէյնտէ իւլէմա պէնամանէն պիր նէվի մահքէմէ Թէչքիլ օլունուպ անլէր Թարաֆընտան տախի մէզքիւր հիւքմին Թաստիգ օլունտուղունու Օսմանը կաղէԹալարընտան նագ-լէն պունտան ագտէմ եազմըշ ի-տիք։

Հալ պու քի ճումա իրԹէսի կիւնքի Մ-ոգոլ կաղէԹասը՝ Թիւրք կաղէԹալարընն պու պապտէ էյի մալիմաթ ալմատգալարընը եազ-տըգտան սօնրա, մէզալէսինէ չէօյլէճէ տեվամ իտիյօր։

«Իլը էվվէլ չուրասընը էյիճէ ան-լայամայօրուզ քի, հէր ճիհէԹլէ չէրիաթընն ահքեամընա մուղայիր օլան պու մուհաքէմէ իչիւն իւլէմա նանսըլ չէրիաթա մուԹապգ տըր տէր։

«Պունտան մատտա Թէէլիտ օ-լունտուղունա կէօրէ, պիլաքս իւլէմա պէեան իԹմիշլէր տիր քի, չէրի գանունամէսինէ ԹաԹպիք-դէն իտամ ճէզասը՝ գաթլ ճինա-յէԹինի իրԹիքեապ իԹտիքլէրինի իգրար իտէն ՄուսԹաֆա բէհլի-վան իլէ Հաճի Մէհմէտ հագգընտա իճրա օլունապիլիր։

«Քեզալիք վիւքէլսի ֆիիսամ վէ մէմուրինի քիրամ իլէ մաղուլ վէ մանսուպ միւչրան վէ վիւզրա-տէն միւրեքքէպ օլարագ Մապէյն-տէ ենիգատ իտէն պէօյիւք պիր մէճլիս տախի պու մատտէ իլէ էյ-Թիղալ իԹմիշ, վէ զանընըզա կէօ-րէ, մէճլիսի մէզքիւրտէ մահքիւ-

մին հագդընտա իթթիֆագը ա-
բա իւէ պիր գարար Զէրիլմէմիշ
իսէ տէ, մահքիմինը մէրգումէ-
նին իտամ օլունմամալարը հագ-
գընտա էքսէրիյէթը արա հու-
սուլէ կէլմիշ տիր։

Հալպու քի պու կիւնքի Վէֆի
Մոմտուլն մէգքիւր ֆգրասընա
հէման պիւսպիւթիւն մուղայիր
պիր հավատիս վէրէրէք տիյօր քի,
«ալիւքէլա վէ իւլէմա վէ միւչիրան
վէ վիւղէրա վէ ըրճալ վէ իւմէ-
ղատէն միւրէքքէպ օլարագ մէճա-
լիսի միւթէատտիտէի մախսուսէ
ագտրլա կիւնտիզէրի ագշամլա-
րա վէ կիճէլէրի սապահլարա գա-
տար թէտգիգաթ վէ թահգիգաթ
վէ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ,
ալէ հէրքէս ըէյինտէ հուրը վէ
միւսթագիլ օլարագ հէր քիմին
հէր նէ տէեճէկի վար իսէ թահ-
ղիգէն վէ յիֆահէն աչըգտան ա-
չըղա պիտիրմէսի էրքեանը մէճա-
լիսէ պիլ խասսա պիտիրիլմիշ տիր։

«Պու գատար թահգիգաթ վէ
թէտգիգաթ ահսապը ճինայէթին
ալէյհինտէ լահզդ օլան հիւքմիւն
իսապէթինի մէ լտանա գօյմուշ
տըր։»

Իրթէ պունտանտա չու անլաչը-
լըեօր քի, իւլէմա մէճլիսինտէ օլ-
տըղը իկպի, մէգքիւր պէօյիւք մէճ-
լիսլէրտէ տախի հիւքմը մալիւմ
թասդիգ օլունմուշ տըր։

ՀԱՑՏՈՒՏ ԿԱԶԷԹԱՃԸ

ՀԻԶՈՒԹԱԿԱՆ ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ

(1172 Նոյեմբերուն դէմ)

Հին անձ 1880 և սուտ 28 Թ-
նոյ- [illegible]
ուականաւ առաջնորդներուն յատ-
կացուցած մի յօդուածին մէջ ալ
նորին Օրբազանութեան դէմ յե-
տագայ կերպով հայհոյանք կը
ժայթքէ։ (Հէլէ չիմտիքի բաթ-
ըիյիմիզ թէքմիլ տիգթաթօր-
լուգ իճրա իթմէքտէ տիր։ չիւնքի
իսթէտիյինի պուրայա ճէլպ իտուպ
վէ իսթէտիյի վագթ տախի սահ-
մանագրական օլարագ վէ իբէ ուն
սէրէրէք մահալինտէ թէֆթիշ վէ
թահգիգաթ հէվլէ իյլէմէքտէ
տիր քի, պունա տա թէաճճիպ
իթմէյիզ։ չիւնքի պէօյլէ քէօյիւն
գէլէր եօղնէրտու օլուր։ պէօյլէ
ումումի մէճլիս վէ պէօյլէ նիղամ-
նամէտէն պունտան զիյատէ պիր
չէյ պէքլենէմէզ։) Դարձեալ այդ
հրատարակիչը 1880 յուլիս 12 թը-
ւոյն մէջ կըսէ։ (Շեօյլէ քի, սէ-
նէկերիմիզ սէմէրէսի վէ իլլէթի
տիր վէ մէգքիւր իլլէթ տէ՝ թա
բաթրիգխանէմիզտէն վէ բաթրի-
յիմիզտէն պաշամշլը տըր վէ պիթ-
թապի խալգըմըզ տախի տիբլօմաթ
օլմուշ տըր։ մալիւմ եա չօպան
նէրէյէ կիտէր իսէ սիւրիւլէր տէ
օրայա կիտէրլէր։ Նէ գատար
չէօհրէթլուլար քէնտիկէլէն վէ
ագշամ եաթըպ տա սապահ
տիբլօմաթլրդ սանաաթը իլէ գալ-
գան տիբլօմաթլարըմըզ վար իսէ,
քէսքիֆէսի տէ պիլա միւսթէնա
միւշարիւեյ հազրէթլէրինին պի-
րինճի տիբլօմաթ օլմասընա վէ
հաթթա ճիհանտա էմնալի կէլմէ-
միշ պուլունմասընա շահատէթ
իթմէքտէ վէ պիզզաթ միւշարի-
լէյիի տախի ինանարըմագտա
ազըրլար։ Իհթիմալ տըր Բահ-
չահըմ պիլքի տէրեա թուսուլա։)
Այն թուին մի ուրիշ տեղ մ'ալ
յետագայ կերպով կը խօսի։ (Հէլէ
պու էօյլունմէքլիք մարիֆէթինէ
պիրինճի խօճա վէ պիրինճի ըէհ-
պէր պիզզաթ Ներսէս Օրբազան
հազրէթլէրի օլմուշ տըր վէ օլ-
մագտա տըր։ Նասըլ քի եիւզլեր-
ճէ միսալլերտէն պաշգա օլարագ
պու կիւնլերտէ թազէ թազէ պէր
միսալ տահա թէվաթուրէն սէօյ-
լէնմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի, կէօյա
պահիհէն Հայաստան այրճա
պիր խրիսթիան բրէնս վէ եա-
խօտ վալի Նասա ու թաեին օլու-
նաճագ իմիշ, վէ քիմլէրին մի-
նասիպ օլուուգլարը տա քէնտինէ
սիւալ իտիրմէքտէ իմիշ կիպի «Ես
գօնթ Լօրիս Մէլիգօֆը և Նու-
պար բաշան և Օտեան էֆէնտին
պիտի առաջարկեմ» տէմէքտէ ի-
միշ։) Ոհ մանութիւն, զրպար-
տութիւն և վատակութիւն։ Ահա
այս հրատարակիչ հայտուտին սը-
տախօսութեանց պատճառաւ է
որ այն դարաւոր վստահութիւնը՝
զոր ազգերնիս կը վայելէր, գրե-
թէ անհետացաւ։

Այս լպիրշ հրատարակիչն է որ
կրկին Արժանայարգ Պ. Մինաս
Չերազի անձին դէմ «բիւզկեար
տիրլօմաթը» ըսելով երկայն ա-
տաեն ծաղրեց և ազգասէր և մե-
ծահամբաւ էֆէնտին իւր 1880
յուլիս 19 թիւ հրատարակած մի
յօդուածին մէջ հեռաւեալ կեր-
պով զրպարտեց։ (Զաթընըզ պի-
զիմ իչիւն պիզիմ հէր ամէլ ու
հարեքէթիմիզ մէյտանտա օլտու-
ղու հալտէ դիլէր խոյնէ ալմէք-
տէսինիզ։ ալա։ լաքին եա պիզատ
գալգաճ հոա գաթմէրլի հագգը-
մըզ իլէ վէիսպաթլարըմըզ իլէ սի-
զէ թոնդէրլէ խոյն եանի հէմ դէլէն էյ
հէմ դէ Շոբէլէն խոյնէ սըֆաթընը
վերէճէք օլուր իսէք, օնա նէ՞ սէ-
եէճէքսինիզ։) Այն ապերախտանա-
ձը իւր 1880 թուին մէջ «ատամ
ատամ տըր, օլմասա տախի պիր
բուլու, յիմար յիմար տըր օլսա
տա աթլասան չուլու» վերո-
նագրով հրատարակած յօդուա-
ծին մէջ դարձեալ ազգին մեծա-
մեծներէն և բարերարներէն մի
անձ զրպարտած և վատահամբա-
ւած է։

Այդ ճիզուիթին մանեռանդ
ծագն է, որ ասկէց ամիսներ ա-
ռաջ մէկ քանի յօդուածներ
գրեցաւ Հայոց Ազգին ազգութիւ-
նը և իւր հայրենական կրօնը
փոխել քարոզէց, որուն այն ժա-
մանակ Մոմոլ պատուական
հանդէսը արժանավայել պա-
տասխանը տալով չանթահարեց
զայն։

Այդ վատը՝ Հայ ազգին երդու-
եալ թշնամին է որ իրեն պժգալի
լրագրին մէջ Հայ ժողովրդեան
հաւատարմութեան դէմ յօդուածնե-
ր յերիւրելով անքան աղէներու
պատճառ եղաւ և երկու դը-
րացի ազգերը այսինքն Թուրքը
և Հայը իրարու դէմ գրգռելով
անհաշտ թշնամի ըրաւ, և մինչև
ցայսօր այդ թշնամութեան և ա-
տելութեան դառն պտուղները
կը ճաշակեն դժբախտ գաւառա-
ցիները անդէտ ըլլալով պատու-
հաններու իրական պատճառնե-
րուն և ամէն բան Աստուծոյ վրայ
ձգելով։ [illegible]

Այս ըսածներս իւր 1880 յուլիս
12 թուոյն մէջ հրատարակած յե-
տագայ տողերը կը հաստատէ։
(Քէնտի քէնտիլերէ Հայկական
խնդիր վէ հաթթա Հայոց դատ
ի՛հտաս իտէնլէր թապիաթըյա
կէօյա էյլէ պիր չէյ վար տըր կի-
պի զավալը խալգը դանտըրմագ-
տա վէ դանտըրմագ իչիւն տախի
հէր կիւն եէնիտէն եէնի եալան-
լար վէ միւժտէլէր իճատ իտէրէք,
կէրէք միլէթիմիզ կազէթալարընը-
տա վէ կէրէք էվրօբա Ազէթա-
լարընտա տէրճ իթթիրահքտէն
պաշգա, պիր նէվի ուստալըգլա
եանի տահա զիյատէճէ էհէմմիյէթ
աղըրմագ նէյէթիյլէ կէօյա կիզլի
տիր կիպի գուլագտան գուլաղա
եայմագտա պուլունտուգլարընտան,
թէվէքքիլի, պէօն, ճահիլ,
վէ սատէտիլ էհալի տէ, պիթ-
թապ ինանըպ մէրագ իթմէքտէ
պուլունմուշլար տըր, վէ իշթէ
մէրգուման տիբլօմաթլարընն էն
պէօյիւք տիբլօմաթլարդլարը տա
պու օլմուշ տըր։ Շէօյլէ քի, իբի
իչ սէնէտտէն պէրու սայքի ումում
խալգըմըզը ույանըրապիլմէքիյէ
մուլաֆիգագ օլապիլիշլէր տիր։)
և 1880 յուլիս 2 թուական կրոնու-
րիշ մի թերթին մէջ ալ սապէս կը
հայհոյէ։ (Ումում խալգըմըզ վէ
ալէլ խուսուս տէլիգանլարը-
մըզ իսէ թրպգը մահուտ գալգա-
սիա մէսէլէսինտէ ալտանտրգլարը
կիպի, պունտա տախի ալտանա-
րագ վագթը իլէ բահիպլէրիմիզին
ներէտտէ պաշը թ վէ Պ իլէ պաշ-
լար լուղէթ եանի թագ վէ Պսակ
պուլմուշլար։ իսկ, ուրար ումագ
կէօթիւր։ Մաշտոցա եազդրգ-
լարը, Պսակ խորհուրդունա իլավ
ալէֆթիքէրի կիպի, նէրէտտէ պաշը
հ իլէ վէ է իլէ պաշլար Հայաս-
տան վէ Էրմէնիստան լուղէթլէրի
կէօրիւրէր իսէ, օնտան պիր Հայ-
կական խնդիր չըգարմագլըգ իւ-
լէթինէ ուղրամըշլար տըր։)

Տակաւին թուեն՞ք այս դաւա-
ճանութեան սարսափելի եղեռնը-
րը որոնք կրնան ընդարձակ գրքի
մը բովը էջերը բռնել։ սակայն
այսքանն ալ բաւական կը համա-
րիմք այն Հայերու որոնք խորհե-
լու կարողութիւն և տեսնելու
զօրութիւն ունին։ . . . .

Դոկտր Բոբէլեան

ԷՄԱՆԷԹԻ ԽԻՃԱՆԷԹ

(Շարունակութիւն թե. թիւ 1170)

Մանաւանդ Լիֆեար լրագրոյ տէր
փանոսեան էֆէնտիի 11 տարի
Ագապէան վարժարանի անունով
պահած և Սրբարան ու Առաքի-
նութեան կեդրոն հռչակած յար-
կին մէջ իւր ձեռօք տեղի ունե-
ցած, և երկար ժամանակ բոլոր
Պոլսոյ Հայոց մինչև իսկ Եւրոպացւոց
գանգատի ենթակայ եղած
և ձեր քանի մի թերթ թէրճիմանը
Լիֆեարի մէջ իմ յառաջ բերած անց-
քերուն վրայ թէև բոլոր ըսելիքս
չասեցայ, սակայն բաւական խո-
սեցայ, որոց տեղեկանալով ընթեր-
ցողք կրնան դաղափար մի կամ
դատում մի ձեւացնել։ Արդ բոլոր
բանը դատական խնդիր մի կազմե-
լով ձեր թերթերուն մէջ վկայուած-
ներէն խնդրոյն ծանօթ պարագա-
ները հոս համառօտիւ ի միասին
պիտի բերեմ այս դատումն ընե-
լու դիւրութիւն տալու համար
ընթերցողաց։ Ահաւասիկ խնդ-
րոյն ծանուցեալ պարագաները։

1. Առաջին։ Լիֆեարի։ փա-
նոսեան էֆէնտիի աղկանց վար-
ժարանի մը մէջ 11 տարի անընդ-
հատ պառկելը, և օրիորդներէն
մին ընտրած ու հոն տարած լի-
նելով անոր հետ ընտանի և մաս-
նաւոր առնչութիւն մը պահելը
ծանօթ է։ Յիշեալ 14 տարեկան
օրիորդը մէկէ մը չգգուչանալով
և չքաշուելով անչափ փանոսեան
էֆէնտիի վրայ մասնաւոր խնամ
տանիլը, և տանտիրոջ պէս վար-
ժարանին մէջ վարուիլ ու աշխա-
տիլը և ժամանակ մը քոյրը ևս
իւր հետ աշխատցնելը ծանօթ է։
փանոսեան էֆէնտի այս առն-
չութիւնը չուրանալ և չծածկելը,
վարժարանը իմ տունս է, ուզա-
ծը կընեմ ըսելով մինչև իսկ իշ-
խանութեանց դէմ մաքառիլը, և
երբեմն ալ վարժարանի մէջ իւր ըն-
թացքը չթուլցնելով որչափ որ կա-
րելի է աշակերտուհեաց առջև
յայտնի համարձակ շարունակելը
ծանօթ է։

Երկրորդ։ Ցիշեալ օրիորդին համար փանոսեան էֆէնտիի
իւր շահը և վարժարանի շահը զո-
հելը։ Սամանթիոյ թաղ. խորհուրդի
տուած ամսականը մերժելը, և
մինչև իսկ վանգներ յանձն առ-
նուլը ծանօթ է։ Ամբողջ վարժ-
րանը առանց դասատուութեան
3 տարի այս օրիորդին համար
պարտքերու ներքև ճնշուելով պա-
հելը և ասոր դէմ փանոսեան է-
ֆէնտիի եղբայրը բողոքել ու պո-
ռալով դուրս վռնտել ուզելը ծա-
նօթ է։ փանոսեան էֆէնտի օ-
րիորդին պատճառաւ վարժուհի-
ներ, վարժապետներ և աշա-
կերտուհիներ վարժարանէն վռնտ-
ելը ծանօթ է։ Նորա պատճա-
ռաւ փանոսեան էֆէնտիի վատա-
համբաւութիւն յանձն առնուլը
և իւր հին և հարուստ բարեկամ-
ներէն բաժնուիլը ծանօթ է։

Ինչ որեան առնչութիւն կամ ընտ-
անութիւն լինելը։ Ցիշեալ առնչութիւ-
նը ընդհանրացեալ վէճի և ամ-
բաստանութեան նիւթ լինելը,
իսկ օրիորդի ազգականք փանոս-
եան էֆէնտիի կողմակից լինելը
ծանօթ է։ Օրիորդը չարունակ իւր
ազգականաց ըսելը թէ էֆէնտին
իւր հետ պիտի ամուսնանայ, և
փանոսեան էֆէնտիի առանց տե-
ղեկութեան և իշխանութեամբ օրիոր-
դի ընչից տեր լինելը, անոր դրա-
մը առանց մուրհակի առանց զայն
մեծցընող ազգականաց հարցընե-
լու իւրացընելը, և անոնց ասոր
դէմ դատ չբանալը ծանօթ են։
Օրիորդին հետ ուրիշ մը ամուս-
նանալ ուզած ատեն փանոսեան
էֆէնտիի թող չտալը ծանօթ է։
Այս առնչութիւնը կամ ընտա-
նութիւնը ուսմանց հետ կապուած
չըլլալով փանոսեան էֆէնտի ուս-
մունքը թուլցնելէն և դադրեցնե-
լէն ետև վարժարանի չրջանը յան-
սահմանս երկարաձգելով և մինչև
իսկ վարժարանը գոցուելէն ետև
զայն (ընտանութիւնը) շարունա-
կելը ծանօթ է։

Այս առնչութեան պատճառը
չգիտցողները գնա անբարոյակա-
նութիւն, պժգալի իրողութիւն
և ոճիր կարծած ըլլալը ծանօթ է։

Այս յարաբերութիւնը խնամա-
կալուհեաց կողմանէ ամաչելու
բան մի, և աշակերտաց կողմէ ան-
բարոյական գործ մի սեպուիլը,
պարիսարքարանի կողմանէ աշա-
կերտուհեաց պատուոյն դէմ բան
մի սեպուիլը ծանօթ է։ Ցիշեալ
յարաբերութեան պատճառաւ
մինչև բազում աշակերտուհիք
վարժարանէն ձգել ելլելը ծա-
նօթ է։ Ինհատ թաղեցիք այս յա-
րաբերութեան համար ծանր խոս-
քերով և իրենց ստորադրութեամբ
փանոսեան էֆէնտիի դէմ բողո-
քելին ծանօթ է։ Սամանթիոյ թա-
ղական խորհուրդին արձանագ-
րած քննութեան արդիւնքը՝ փա-
նոսեան էֆէնտիի այս յարաբերու-
թիւնը աշակերտուհեաց հետ ու-
նեցած յարաբերութենէն տարբեր
լինելը վկայելը ծանօթ է։

Ութերորդ։ ասոնց վրայ թէ փա-
նոսեան էֆէնտի մինչև որ օրիոր-
դին աշակերտուհիի անուն չտար,
և նորա հետ ամուսնանալու հա-
մար թէ անոր և թէ ազգա-
կանացը խօսք չտար, օրի-
որդաց վարժարանի մը մէջ իւր
դիտումը յառաջ չէր կարող տա-
նել, ասալ յայտնի է։ փանոսեան
էֆէնտի սկիզբները ամիսներով
վարժարանէն չեր հեռանար, ու
արդարև օրիորդաց վարժարանի
մէջ իւր դիրքը չափազանց ժուժ-
կալութիւն և մեծ խղճահարու-
թիւն կը պահանջէր։ ասալ ծա-
նօթ է։ Այս ամենուն վրայ՝ այս-
քան վէճերու, զոհողութիւններու
և ն. և ն. ենթակայ եղած և երկար
ատեն շարունակեալ յարաբերու-
թիւնը դադրելուն պէս, ա-
մէն բան փոխուիլը, և փա-
նոսեան էֆէնտիի յանկարծ օրի-
որդին վրայ խնամքը դադրեցնելը
ու ամենափոքր համակրութիւն
անգամ չցուցնելը կընայ ամեն
բան պարզել։

Ահաւասիկ ընթերցողաց դիւ-
րութիւն մը թէ որ կուզեն գա-
ղափարին կամ դատումին ձե-
ւացընել վերոյիշեալ ծանօթ պա-
րագաներէն թէ ինչ են այս խընդ-
րոյն անծանօթ պարագաները, զոր
չխոստովանիր ամբաստանեալը՝
ինչպէս կըլլայ դատարաններուն
մէջ սովորաբար։

(Շարունակելի)

Տէր. Կ. Գալոյեան

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Մալիյէ Նէզարէթի՝ աչար նա-
ղերը սապէգ Միւնիր պէյ էֆէն-
տի հազրէթլէրինէ,

Խազինէի խասսա նաղերը Յա-
կոբ էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիւթ-
պէի պալա,

Ճէզաիրի Պահրը Սէֆիտ վիլա-
եէթի մէքթուպճուլուղու՝ սիքքէ-
քիւն պաշը էֆէնտի հազրէթլէրի-
նին մախտումը Ալի պէյէ,

Զէյմէ գայմագամը Սաադ պէ-
եէ բիւթպէի սալիսէ,

Հալէպ վիլայէթի աչար վէ աղ-
նամ Նէզարէթի՝ Վան աչար վէ
աղնամ Նէզարէթինտէն միւնֆա-
սել Մուսթաֆա էֆէնտիյէ թեվ-
ճիհ պուրուլմուշ տըր։

ԲԻՑԱՆԴՈ

Թագավորական Գոմիսիոն պաղէսթինտէ
պուլունան մէշհուր Օրքէսթրիոն նամ
մուղգա պու տէֆա բիանդոյա գօ-
նուլմուշ տըր։

—

Մէգքիւր բիանդօ 2600 պիլէ-
թէ պալիղ օլուպ, պէհէր պիլէ-
թի պիրէր մէճիսիյէէ ֆիրուխթ
օլունաճագ տըր, վէ իշպու 1881
սէնէսի սեպտեմբեր այրնտա չէ-
քիլէճէք տիր վէ էհալիյէ էմնիյէթ
օլմագ իչիւն, Միւսիւ Սոթիրաքի
Ֆիլանտանդն թահգիր քէֆալէթին-
տէ պուլունաճագ տըր։

Սահիպի մուզիգա միւսիւ Գար-
լօ Լանցման՝ էհալիյէ տահա պիր
ճեսարէթի վէրմէք իչիւն վատ ի-
տէր քի, էկէր պիլէթլեր չէքիլէ-
ճէք վագրթա գատար ֆիրուխթ
օլունմայաճագ օլուր իսէ, հէրքէս
սերպէսթ տիր քէնտի ալտրը պի-
լէթինի կէթերիպ վերտիյի բարա-
սընը կերի ալմաղա։

Պիլէթլեր սաթըրը մէգքիւր
պահհէտտէ Միւսիւ Սոթիրաքինին
եէտտինտէ։ վէ թիւնէլտէ Զին
մալլերի սաթան միւսիւ Թալէսին
մաղազասընտա։ 8—5

ՄԻԻԹԻՖԷՐՐԻԳԱ

ՐՈՒՄԻԱՏԱ ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ

Ամէրիկէ Զոյնոնական կազէթասընդն
Գարսոտաքի Էրմէնիլէրին ահվալնա-
տէն տալայը Ռուս իտարէսի ալէյ-
հինտէ նէյը իթթիկի չէտիա պիր
պէնտ իւզերինէ, բանալալիսթ
միւրէվվիճը էֆքէարը օլան Նէվէյ
Վէրդա կազէթասը տախի Էրմէնի-
լէր ալէյհինտէ չէտիա պիր պէնտ
նէյը իրմիշ տիր։ Մէգքիւր Ռուս
կազէթասը էղճիւմէ չէօյլէ տիւր-
Ճնէ՞ վագթա գատար Էրմէնի ըէ-
հապիյինին իֆսատասը խաֆիլէ-
սի գարչըսընտա պիգայտ տուրա-
ճաղըզ, վէ պունլարը՝ էֆքէարը
միլլիյէթլերինի Էրմէնի մէքթէպլէ-
րինտէն պաշգա ասըլ պիզիմ թէ-
էսիս իթթիկիմիզ մէքթէպլէրտէ
տախի վաղ իթմէյէրինէ միւսաա-
տէ իտէճէյիզ։ Ըէհապինի մուսա-
իլէյհիմի իւլքէմիզտէն թարտ ի-
տէճէք վագթ տէյլ՞ մի տիր։»

Քէզալիք մէգքիւր միւթէասսըպ
Ռուս կազէթասը՝ այնի չիտտէթլէ
կէլա։ Ռուսէ, Դոսբէյէ Ներանա, Ուզլէ վէ
Բուլկարէ նամ Ռուս կազէթալարը
ալէյհինտէ տախի թասրրուզլիթ-
միշ տիր։ Պու կազէթալար լիպէ-
րալ ֆրդասընն միւրէվվիճի էֆ-
քեարը օլուպ, տայիմա մէնֆիի
Էրմէնիյանը միւտաֆաա, վէ գավ-
գասիա վէգարս մէմուրիյինին է-
ֆալը միւսթէպիտտանէսինի թագ-
պիհ իթմէքտէ տիրլեր։

Միւթէասսըպ Նէվէյ Վէրդա կա-
զէթասը տէեօր քի, «իշթէ պու
կազէթալար՝ Էրմէնի էհալիսինին
չիքեայաթընը տերճ ու իլան
իտէրէք, պու կիւնքի կիւն-
տէ մէգքիւր Ալէմանիա կազէթա-
սընն Ռուս իտարէսի ալէյհինտէ
իթթիկի թէճավուզ վէ իսթիհզա-
լարա սեպեպիյէթ վէրիյօրլար։»

Պու բանալալիսթ կազէթասընդն
Էրմէնիլէր ալէյհինտէ հրսս իթ-
թիկի հիտտէթին սեպեպի՝ թասա-
սուպ իլէ միւնասեպեթսիզ վէ ֆէ-
նա պիր բօլիթիգա տըր։ Պինա-
պէրին լիպէրալ կազէթալարը՝ մէգ-
քիւր միւթէասսըպ կազէթանընն
քիւհնէլէնմիշ էֆքէարընը պիլ
իթթիֆագ թէզելիֆ իտէեօրլար։
Լաքին չուրասընը տա ունութմա-
մալըզը քի, Նէվէյ Վէրդա վէ Մո-
սքովսքի Վեդոմոսթի կազէթալարընն՝
ժէնէրալ ինեաթիէֆ թարֆընա-
ան ումուրը տեվլեթէ վերիլէն
իսթիդամէթլէ բէք սըգը միւնա-
սեպեթլերի վար տըր։

—

Զապլթանը ասքերի հագգը-
տա մէհաքիմը միւրիյեճէ վերիլէ-
ճէք հիւքմերին պատէմա տօղ-
րուտան տօղրույա Հարպիյէ նէ-
զարէթինէ իշար օլունմասընա գա-
րար վերիլմիշ տիր։

—

Տէրունի քէօրրիւ վարօր շիր-
քէթի թարաֆընտան ինկիլթէր-
բայա սըրարը օլունմուշ օլան Տէֆ-
թերդոյ նամ վարօր պու քէրրէ Տէր-
սաատէթէ մուվասէլէթ իթմիշտիր։

—

Կէչէն կիւն Շարգի Ռումէլինա-
ֆիա միւտիրլիյինտէն ինֆիսալ ի-
տէն Վուլգօվիչ պէյ Տէրսաատէ-
թէ կէլմէք իւզրէ Ֆիլիպպէտէն
հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—

Էվվէլքի կիւն Սէլանիքտէն Տէր-
սաատէթէ պաղը էշգրյա կէթի-
րիլէրէք, Պաղը Զապթիյէտ հապս
իտիտիրլէրի վէ պունլարը՝ գա-
րիպէն Տէրսաատէթտէն նէֆի ի-
տիրիճէքլերի մէսմու տըր։

—

Էվվէլկի կիւն սապրդալը կի-
րիւհինտէն ալթը էշխաս Տէրսա-
ատէթտէն նէֆի իտիրմիշլեր տիր։

—

Պու քէրրէ Տէրսաատէթտէ Ա-
լէմանիա սէֆիրէթինէ ասքերի
մէմուր (աթաշէ միլիթեր) թայրն
օլունան Մ. Տէնիս էվվէլիսի կիւն
Պէրլինտէն Տէրսաատէթէ մուվա-
սելէթ իթմիշ տիր։

—

Էսհամը Օսմանիյէ Ինկիլիզ հա-
միլէրինին մուրախասը Մ. Պուր-
գէն իբի օղլու ճումա կիւնիւ
Վարնա թարիգիլէ Սթամպօլա
միւվասէլէթ իտուպ, թարապիա-
տա քէնտի բէտէրլէրինէ հազրը-
լանմըշ օլան եալբէա էնմիշլեր տիր։

—

Ինկիլիզ բարլամէնթօսը ազա-
ընտան, օլուպ պիր գաչ կիւնտէն
պէրու Սթամպօլտա պուլունան
վէ միլլէթիմիզ հագգընտա թէ-
վէճճիւհի խալիսանէսի տերքեաբ
օլան Մարքի տը Պաթէ ճումա
կիւնիւ Ինկիլթէրրայա միւթէվէճ-
ճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—

Գարատաղ թարիգիլէ Գաթարօ
վէ Տուպլինօ վէ Շգօտրայա իթթի-
սադ իթմէք իւզրէ Էվրօբահ Օս-
մանի իչիւն պու կիւնլերտէ եէնի
պիր իթթիհատ թէլէկրաֆ խաթ-
թը քիշատ օլունմուշ տըր։

—

Թա կէչէնկերտէ Եունան օրտու-
սընտան Օսմանը թօբրաղընա ֆի-
րար իտէն պաղը Իզմիրլի Ռում-
լարը թագպիհ վէ թէքտիր իթ-
տիքլերինտէն տալայը թէվգիֆ օ-
լունուպ եանեա տիվանը հար-
պընտա մուհաքէմէ օլունարագ
15 սէնէ թարապլուսը Ղարպա
նէֆիյէ հիւքմ օլունան Եանեատա
պաղը Ռում միւթէպէր ֆամիլեա-
լարընա մէնսուպ 5 տէրիճանը
թարապլուսա նագլ իտիրմէք իւզ-
րէ Սթամպօլա կէթիրիլիպ Պէօ-
եիւք Զապթիյէտէ հապս օլուն-
մուշլար տըր։

Ռում Բաթրիգի [illegible] իբի էճնէ-
նէպլի սէֆիրի՝ մահքիւմիմիզը մու-
մալէյհիմին թախֆիֆի ճէզասը-
նա չալշմըշլար իսէ տէ, չիմտիյէ
գատար մուվաֆֆագ օլամամըշ-
ար տըր։

—

Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարա-
ֆընտան վուգու պուլան թէրլիֆ
իւզերինէ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝
Օսմանը սէֆիրլերինէ պիր թահ-
ղիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք,
թարապլուսը Ղարպա իթթի-
խաղ օլունան թէտապիրը ասքե-
րիյէ հագգընտա իյլգահաթ իթա
իյլէմիշ տիր։

—

Տիւն սաաթ օն սուլարընտա
Սիրքէճիտէն հարէքէթ իտէն շը-
մէնտրֆէր թրէնի եէնի գարու
ճիվարընտան միրուրի էտնասընտա
Շեաչընտա պիրէրմէնի չօճուղունը
չինէյիպ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի բաղար կիւնիւ պիր էր-
մէնի գատընը Պէյօղլունտա թութ-
լուգ նամ սէյր մահալինտէ վա-
գը թաշ գըշլանը էօնիւնտէքի
սէթին քէնարընտաքի բարմագ-
ըղա տայանմըշ օլուուղու հալտէ
կէչէն տէօնէնէրի սէյր իթմէքտէ
իքէն, նասըլ իսէ բարմագըգդ գը-
ըրմասը իլէ սէթտէն աչաղը տիւշ-
միւշ, վէ գաֆասը ֆէնա հալտէ
եարըմըշ օլտուղու կիպի, գօլու
տախի գըրըմըշ տըր։ Մէզպուրէ-
նին հայաթը թէհլիքէտէ իմիշ։

—

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Աֆոն Հաղ
(Պոռ սոդոհ կելէն Բելէկրաֆը)

Թուեսուզ 23 յուլիս

Ճէնուպը շարգի ճիհէթինէն վիւրուտ իսէն խապէրլէրէ կէօրէ, Սֆագսը իսթիլասընտան սօնրա օրասա պէօյիւք պիր սիւքիւնէթը էֆքեար կէօրիւլմէքտէ տիր։

Արապ գապիլէլերի՝ իսեան իչիւն քէնարլէրինէ խարկէն թէյվիգաթը ըէտտ իթմէքտէ տիրլէր։

Սօֆիա 23 յուլիս

Մ. Զանդօֆ վէ Մ. Սլավէյգօֆ՝ Բլէվնատա թէվզրքի օլունմուշլար տր։

Իսկէնտէրիյէ 29 յուլիս

Նէճֆ թարաֆլարընտա վէպա իլլէթի քեամիլէն մահվ ու զարլ օլտուզընտան, Իսկէնտէրիյէտէ վազ իտիլմիշ օլան գարանթինա իլղա խտիլմիշ տիր։

Բարիզ 23 յուլիս

Կէչէն հոկտեմբերին իքինճի կիւնիտեթ իճրասը թէգարրուր իթմիշ օլան մէճլիսը մէպուսան ինթիխապաթը՝ օգոստոսսն 21ինճի կիւնիւնտէ իճրա իտիլէճէք տիր։

Բարիզ 23 յուլիս

Ինկիլթերրատա պուլունան թահվիլաթը Ցսմանիյէ ասֆալը վէքիլի Մ. Պուրգ իլէ Ֆրանսա ասֆալը թահվիլաթը վէքիլի Մ. Վալֆրէյ պէյինինտէ տիւնքի կիւն Պուլոնեռրտա ուզունճա պիր միւշավէրէ վարգա պուլմուշ սրը։

Մուսիալէյհիւմա պէ ինինտէ իթթիհատը էֆքեար միւքէմմէլ օլուպ ակէլճէք օգոստոսսն 20սին. տէն էվվել Տէրսատեթէ կէլճէք. լէր տիր։

Վաշինկթըն 24 յուլիս

Ցիւն ադշամ կարֆիլտ իւզինէ իթմիշ օլտուզընտան, էշալի տիւշրը էնտիչէ օլմուշ սրը։

(Լէվնիր Հէրալտ մախսուս Ռէպէրթ)

Լոնտրա 23 յուլիս

Իրլանտա զերրա գանունը լայէհաքընդն էն սոն մատտէլերի տախի տունքի կիւն էնճիւմէնտ թէզվիգ օլունարագ, գանունը մէզքիւր թատիլաթը իլէ պէրապէր գապուլ օլունմուշ սրը։

Էյլուպ խանդն Հէլմընտ նամմահային զարպ թարաֆընտա 50 քիլոմէթրօ մէսաֆէ էօթէտէ քեահին նաօղատա նամ մահալէ մուվասէլէթ իթթիկի՝ պու սապահ նէչը օլունան թէլէկրաֆ հավատիսինատէն տիր։

Պօէրլեր իլէ ադտը մուսամմամ օլան մուգավէլէնամէ լայիհասը մուճիպլինէ, թրանսվասալ գրթասը հէման քիւլիէն Պօէրլերէ թէրք օլունաճագ սրը։ Ինկիլթերրա թարաֆընտան թէչքիլ օլունան գումիսոն՝ Պօէրլերտէն եալընզ եարը միլիոն լիրա թալէպ իթմէքտէ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Թօքսանէի ամիրէ մէճլիսինէն կելէն իլան

Թօքսանէի ամիրէ իտարէսինէ պուլունան Գրրգ Աղա Ֆիշլինքսանէսի մէվճուաքընտան ֆիւրուխթ խիլեճէք տէօքիւմսանէ ճիւրուհը 60 ատէտ Օսմանլը լիրասրնտա, վէ 4000 օգզատան 5000 օգզայա գատար քէուչէ ճիւրուհ բարչասը տախի պէհեր գրեէսի 3 գչտա, վէ 2500 օգզատան 3000 օգզայա գատար սարը թէնէքէ արտիչի՝ պէհեր գրեէսի 4 գչ 5 բարատա, վէ Զէյթինպուրունը ֆապրիգաի Հիւմայունընտա մէվճուտ տէօքիւմսանէ ճիւրուհը իլէ սարը թէնէքէ ճիւրուհը տախի հեր նէվի 160ար ատէտ Օսմանլը ալթընընտա թալիպի իւզերինէ դալարգընտան, վէ պունլարըն թէգարրուր իտէճէք ֆիլէրիյէ էամանը պալիդէյերինին նրսաքը եիւզլիւք Օսմանը ալթունը 100 գրուշ հիսապը իլէ եէվմը թէգարրուրընտա բէչինէն վէ նրսաքը տիկերի անտէն 15 կիւն սօնրա տէֆթաթէն թէվիյէ վէ իյիքա օլունարագ, նիհայէթ պիր այտա գալտրբլբլպ նագլ օլունմագ չարթը վէ չէրթը սաբէ իլէ թարիխը իլանընտան 97 սէնէսի թէմմուզունդն 20նճի բազար իրթէսի կիւնինէ սէկին միւզայէտէի ալինիյէսի իճրա օլունուպ, եէվմը մէզքիւրտէ գարարը գաթիլերի վերիլէճէկկի կիպի, երթէսի սալը կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ զամմը իլէ գապուլ օլունաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլանլարդն էշէսի մէզքիւրէյի կէօրիւպ մուայէնէ իյլէմէք իւզրէ մարիւլպէեան ֆիշէնքիսանէ վէ Զէյթին Պրունը ֆապրիգասը մէմուրլարընա վէ չէրթիմը մէսրուտ թանֆիսլաթընը անլամագ իչիւն տախի զիքր օլունան կիւնլերին սաաթ օնունա գատարթօր. խանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։

11 թէմմուզ 97 2—1

Շեհր Էմանէթինտէն կելէն իլան

Սիրքէճի իսկէլէսինէ վազ իլէ տէնիզտէն Պայէզիտ մէյտանընա սու չըգարըլմագ իւզրէ միւպայաա օլունաճագ մաքինա՝ըէսմինէ մուվաֆրգ ճելպ օլունմագ, վէ ֆէրշ օլունաճագ տէմիր պօրուլար տախիգուլթէր եանի իչի բաս թուսմազ սբրը նէվտէն օլմագ շարթը վէ չէրարիթը սաբէ իլէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլտուզընտան վէ իշպու թէմմուզդն 25ինճի ճումաա երթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վերիլէճէկկինտէն, թալիպ օլանլարդն միւտտէթը մերգումէ նիհայէթինէ գատար Շեհր Լիմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։ 4—1

11 թէմմուզ 97

Բէզա

Եէտի գուլէ կաղխանէսինէ լիւզումի օլան տեմիր պօրու վէ գուրչուն վէ էտէվթը սարէրէն միւպայաբ զըմընընտա միւնագասարնդն իճրասը լյա իշպու թէմմուզդն 14ինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկկինտէն, պունլարը իթթայէ թալիպ օլանլարդն եէվմը մէզքիւրէ գատար Շեհր Լիմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։ 2—1

11 թէմմուզ 97

ՏԷՐԹՈՒՆ

ԳԱՄԱՐՈՒՆ ՄԱՅԶԷ ԳԱԲՈՒՐԻՆԷՆ 11 ՆՈՄԷՐՈՒՆ ՄԱՀՎԼ ՏՐՎԱԾ ԳԱՄԱՐՈՒՆ ԱՆՑԵԼՈՒ ՄԱՅԶԷ ԳԱԲՈՒՐԻՆԷՆ 25 ՆՈՄԷՐՈՒՆ ՄԱՀՎԼ ՏՐՎԱԾ ԳԱՄԱՐՈՒՆ

ՇԱՐԼԸՍ ՐԱՖ ԷՆ ԳՈՄԲԱՆԱՊԱ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸՆԴՆԵՐԸ

ԷՊՆԻՑԷ ԷՇԵԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ ՊԷՕՑԻՒՔ ՏԷՐՕՑԻՔՕ
107 ՄՕՄՀԱՆԷ ՀԱՍՏԷՍԻՆՏԷ 107

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒՐԻ ՎԷ Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

Շու սթիտէքի պէօյիւք ֆապրիգալարընդն մէքիլի։

Արնօ Եթիէն—Մաբէլէ Թաղլա վէ քիրէմիտ վէ սագսը վէ սարէրէ։

Լօնկ Ֆիս Էնէ—Մաբէլէ Թաղը սէրթ վէ եումուշյագ։

Պէ Լիւգզ է Գօմբանի—Ներնօղ Լաբո Բոթլան չիմէնթօսու վէ վալենթին։

Շարլը Սիգար—Մաբէլէ Պօրու, քիւնք վէ էմանլի։

Պէրնար Օպէր—Մաբէլէ պասկիլ վէ սարի թէրպիլէր։

Մէզքիւր մաղազասա կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրտան օլմագ իւզրէ սըբարը գապուլ օլունմագտա տրը։

Պալատէ զիքր օլունան էշեսի միթէնէվիատան պայգա, մէզքիւր մաղազասա էպնիյէեէ տալր էշեսի սարէ մէսէլա թրիէնթէ թաշլարը, իթալիա մէրմէրլերի, Մալթա թաշլարը, տէմիր քիրիշլեր վէ պունլարա միւմասիլ էպնիյէյէ միթէալիզ էշեա վէ էվվալմանթը սարէ մէվճուտ օլուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրտան էհվէն ֆիւեթլարա սաթըմագտա տրը։

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒՐԻ
ՎԷ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

1881 վէտր. 3

Սամսթիտա Տօղրու եօլտա Ա.Յ Մինա Նամ Բում քիլիսէսինին սըրասընտա վագը օլուպ, պունտան մուդատէմ Ազապեան վարժարանը օրան վէ 8 օտաս պիր թարագա պէր պնտրում վէ պիր մահզէնի չամիլ պուլունան իքի գաթլը պիր պապ քեարկիր խանէ իճարա վերիլէճէք օլտուզունտան, թալիպ օլանլարը եամաթպասդը վէ եախստ Սամաթիտա Տօղրու եօլտա գարաղալ իթթիսալինտէ վագը էշեաը Սինեոր Ճիվանիյէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ 10—9

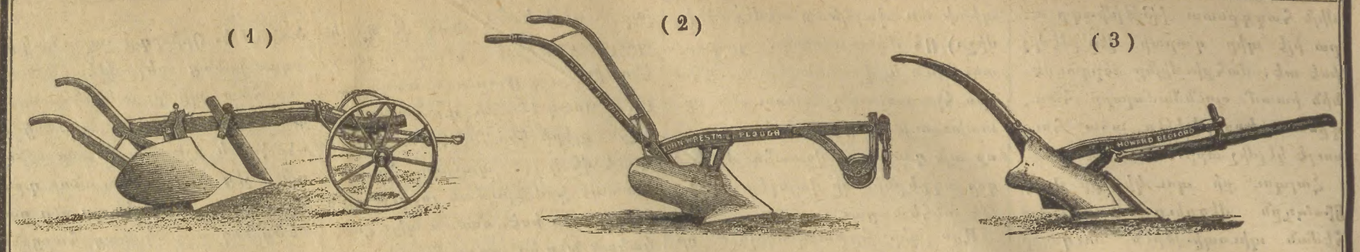

ԶԻՖԹՃԻԼԷՐԷ ՄՈՒՀԻՄՄ ԳՕԼԱՑԼԸԳ — ԱՃԷՆԹՕՍՈՒ ՏԷՐԱԼԻԹՑԷՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ

Յ. Մ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պալատէ ըէսիմէրի կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիր էտէվթը պրբակէսի իչիւն Ինկիլթերրանդն զրաաթ ճէմկէթը գրալկէսի թարաֆընտան Է.Լ.Լի Ա.Լ.Թ.Ը ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻԻԲԵԱՖԱԹ գալանմըշ օլան Միւսիւ Հօուարտրն իմատը օլուսպ, Անատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլերինէ պէօյիւք գօլալըգլար կէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքիւր սապանլար կէրէք եումշագ վէ կէրէք սէրթ թօրրագլարտա գուլանըլըպ, վէ պու սապանլարլա իշլէյէն չիֆթճիներն իսթիֆատէ խտէճէյի գօլալըգլարը թարիֆ իլէ անլաթմագ միւմքին տէյիլ։

Մէզքիւր սապանլարդն պիչիսի էսկի ուսուլտէ օլան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ տէնիլէնլերէ պէնզէր իսէ տէ, էօյլէ պիր պա ուսուլտէ խալ իտլիմիշ տիր քի, խսթէնտիկի տէրինլիքտէ չիֆթ սիրիւէպիլիպ, ազ եօրկունուգլա չօգ իշ կէօրէճէք տիր։ Հասընը պու ալէթին վասի օվալարտա տախ բէք պէօյիւք խըզմէթ խտէպիլէճէյի Անատօլու վէ Ռումէլի ահալիսինէ սուբէմը մախսուսէտտ իլան օլունուր։

Մէզքիւր սապանլարդն թօրրաղա սարլանան ուճլարընտան եէտէքլերի տախ պուլունուր։

(1) Ն° աղբրլըղը գբյէ 60 ֆի. 4 ', Օս. Լ. եէտէյի 15 ղրշ.
(2) » » » 40 » 3 » » » 12 »
Սաֆի տէմիրտէն (3) » » » 20 » 2 » » » 12 »

Գաթըր վէ սայիր հայվան իլէ նագլի չօգ գօլայ տրը։

Իշպու սապանլար հագգընտա գիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէն, տօղրուտան տօղրույա մուահիլէյհիւմ Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Թաշրալարտան օլունան սրբարըշլարդն պէտէլի բէչինէն էօտէնտիյի հալտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու մաքինալարդն խայլու ըէսիմէրի տախի վար տրը քի թալսիսինէ վէրիլէճէք տիր։

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԻՍԻՄԼԷՐԻ

Թրապզոն.
Եօզկաթ.
Էնգարէ.
Զանկըրը վէ Քէսկին.
Սիվրի Հիսար.
Պէյ Պազարդ.
} Գէորգ աղա Թօքսլեան. Ասթարճը խան Ն° 14

Պրուսա. Պօղոս վէ Յակոբճան աղա Տէմիրճի
Պաֆրա. Կարապետ աղա Ա.Թմաճեան
Սամսօն. Ն. Ճինկօզեան Մ. Տատեան վէ Գ. Միքայէլեան աղալար վէ գումբանեասը
Երզինկեան. Յակոբ աղա Շաւարշ
Պանդրմա. Յովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Քէօսթէնճ. Բուզանդ աղա Ադամյեան
Էրզրում. Յովհաննէս աղա Խաչիճեան
Կիւրիւն. Մանուկ աղա Յ. Բօջուճեան
Պայբուրտ. Համբարձում աղա Գալանճեան
Թոգաթ. Անտոնիկ աղա Փիլիպոսեան
Մէրզուֆուն. Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբուրթ. Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Քէօթահեա. Քեահեաեան գումբանեասընտան Յակոբ աղա Սուճուեան
Ատանա. Գրիգոր աղա Ա.ստոփսեան
Պալիքէսէր. Կարապետ աղա Քոստիկեան
Ա.Ֆիոն Գարահիսար. Յակոբ աղա Օտնէլեան
Գայսէրիյէ. Նազարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ա.մասիա. Կարապետ աղա Կիւմիւշեան
Սունկուրլը. Ա.ստոփս աղա Թալասեան
Մուսուլ. Հէվաճէ Տավուտ Թէմս վէ չիւրէքեասը
Մէրտին. » Մահմէտ Թօմա Միմարպաշը
Սղերտ. » Ճիպրայիլ Եուսուֆ Ապպօշ էֆան
Սբվաղ. Պետրոս աղա Տէրպապեան Շեյխ խանընտա
Իսիրնէ. Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնզիլճեան աղալար Գազապանէ չարշըսընտա
Թէրսիս. Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մալաթիա. Ա.ստոփ աղա Կագուրթեան
Զանագ գալէ. Անդրանիկ աղա Թաշճեան
Գասթամունի. Գրիգոր աղա Թագաւորեան

ՕՍՆԷՐԻՆ ՐԱԳՕՉԻ ԹԱՊԻՐ ՕԼՈՒՆԱՆ

Ա.ՃԸ ՍՈՒՅՈՒ

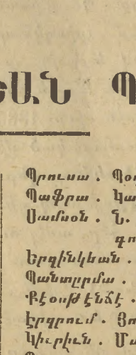

Պու մուալիճէ Պուտա-Բէշթատա Մաճար իլուսմ ու ֆիւնուն ագատէմիսը թարաֆընտան վէ Բարիզին Թրպիւնէ ագատէմիսը թարաֆընտան ըէսմէն հալլ օլունուպ չէհատէթնամէ վէրիլմիշ, վէ Վիէննա, Բարիզ, Սիսնէյ, Մէլպուռն վէ սաիր շէհիրլէրտէ միտալիա իթա օլունմուշ տրը։ Մէչահիրի սթրպպա մուալիճէի մէզքիւրէնին չապուգ վէ մուհագգագ սուրէթտէ թէէսիր իթտիկինի թասդիգ իտէրէք ճիզճիճէ տէ միւսկիլ օլտուզունա պիրլիպէյան, սուրէթը մախսուսէտտ թավսիյէ իտէեօրար։ Մէսանէտէ թաշ խասթալըղը, վէ մէսանէտէ էսկիմիշ նէվռալգիլ վէ մէսանէտէ ֆէնալըգ վէ իսրար եօլարընտա պօզուգպուգ պուլունուգտա, պու սույուն չօգ թէէսիրի վէ բէք գիեատէ ֆայտէսի օլուր։

Եարըմ սու պարտաղը իչիմէլի տիր։

Հէր մատէն սույու սաթան տիւքքեանլար իլէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

Ա.սհալը
Պոսթա-Բէշթատա Լոնդրա
Պէրտէբէր

Սթամպոլ վէ Դալաթատա պուլունան տէբօլար.

Մ. Մ. Ժագ Ա.էքեան,
» » Ժ. վէ Ն. Գանճիւք Պիրատէրլէր,
» » Վէնսան Գասապեան,
» » Քիւչիւքեան Պիրատէրլէր,
» » Վ. Ժանին։

ՍՄԱՐԱԳԻՏԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕՍԸ

Լոնտրա, 25 Յուլիս

Ինկիլ. էհամը ինկ. Լիր.	101- 1/16
Օամ. էհամը աչլըը	15- 5/16
» » գարանտը	15- 1/4
Իսթիգրազ 65	17- 1/8
» 69	16- 3/4
» 71	77- 1/4
» 72	27-
» 73	16- 5/8
Օսմանլը պանգասը	15-
Մըսըր տույուն. մութա հրաէ	77- 1/8
» իմթիյազը	90- 1/4
Բաւսիա իսթիգրազը	98 - 1/8
Գամպիո Բարիզ 8 այ վասէ	–

Փարիզ, 25 Յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	85-
» » 5 գբօնուզ	119-05
Օամ էհամը աչլըը	15-05
» » գարանտը	15-57
Իսթիգրազ 65 ֆր.	88-
» 69	82-
» 73	83-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրաէ	394-37
Գրէտի Լիօնէ	912-50
Օսմանլը պանգասը	664-37
Բաւսիէի չըմէնտաֆէրի	51-25
Իթալիա էհամը	89 10
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վասէ	25-22

Վիէննա՝, 25 Յուլիս

Ա.հիո ֆիորին	–
Բաւսիէի չըմէնտաֆէրի	24-50

ԳԱՂԱԹԱ ՖՕՐՕՍԸ

Է-՝. սամ. թաւն ագչ. գար.	16 27
Գաբ. բանկան աչլըը	16-33
Իսթիկ. 63 (Մաթթօն) 6 %, ֆ.	83-
» 65 » 6 %, ֆ.	83 50
» 69՝ (Բինար) 6	82 50
» 72 (Գօն տաիւ Թրէզօր)	27-25
» 73 6 %, ֆ.	80 50
Բաւսիէի չըմէնտաֆէր 3	49-75
Ագէ ֆայիզի »	09-
Բրբօր Ղրբ	–
Հավալէսիզ »	55-

ԳԱՆԴԱ ԱԳՈՒՈՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6-
Սամսօլ պանգասը	11-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-12
Թրամվայ	4 02

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 ղրչան	Ղ.	Փր
Գէյազ մէհիտիյէ ֆարգը	107-15	
Մէթալիք »	205-30	
Պէշլիք »	210-	
Ալթընըգ »	126-10	
Պագըր »	670-	
Գայմէ »	1070-	
Ինկիլիզ լիրասը	109-28	
Ֆրանսըզ ալթունու	87-18	
Փոլ	90-05	
Գրիմից ալթունու	51-15	
Գարպոն գայմէսի	8-72	

ՍԱՀԻՄԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ